ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Küçük Prens

Yazarın kendi suluboya resimleriyle

Çeviren:
Gökçe ALAN

BİLGEOĞUZ

Küçük Prens

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

BİLGEOĞUZ

Küçük Prens

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Yayın No: 705

Genel Yayın Yönetmeni	Ceyhun Çağatay Demir
Genel Koordinatör	Oğuzalp Cengiz
Editör	Bilge Cengiz
Kapak Tasarım	Ercan Portakal
Mizanpaj	Özlem Kılıç
ISBN	978-605-9960-13-7
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	
Sertifika No	12460
Matbaa Sertifika No	12027
Baskı Tarihi	Ocak 2015
Baskı Cilt	Pasifik Ofset
	Cihangir Mh. Güvercin Cd. No:3/1
	Baha İş Merkezi A Blok
	Haramidere/ISTANBUL
Grafik	Kadir Karakış
Satış / Pazarlama	Yiğit Turunç

BİLGEOĞUZ

Alemdar Mh. Molla Fenari Sk. No:35/B
Cağaloğlu - Fatih/ISTANBUL
Tel: +90 212 527 33 65 - 66 Faks: +90 212 527 33 64
www.bilgeoguz.com.tr
bilgi@bilgeoguz.com.tr - bilgekitap@gmail.com

 /bilgeoguzyayinlari /bilgeoguzkitap

Küçük Prens

Antoine de Saint-Exupery
tarafından yazılmış ve
resmedilmiştir.

İngilizce'den
Gökçe ALAN
tarafından çevrilmiştir.

Leon Werth'e

Bu kitabı bir büyüğe adadığımdan dolayı, kitabı okuyan tüm çocuklardan özür dilerim. Ama, çok ciddi bir nedenim var: O, benim dünyadaki en iyi dostum. Başka bir nedenim daha var: Bu yetişkin her şeyi anlıyor, çocuklardan bahseden kitapları bile. Üçüncü bir nedenim daha var: Aç kaldığı ve üşüdüğü Fransa'da yaşıyor. Biraz yüreğinin ısıtılmasına ihtiyacı var. Eğer bütün bu nedenler size yeterli gelmiyorsa, o zaman ben de bu kitabı onun çocukluğuna armağan ederim. Bütün büyükler bir zamanlar çocuklardı.
(Pek azı bunu hatırlasa da...)

Neyse, ithafımı şöyle değiştiriyorum:

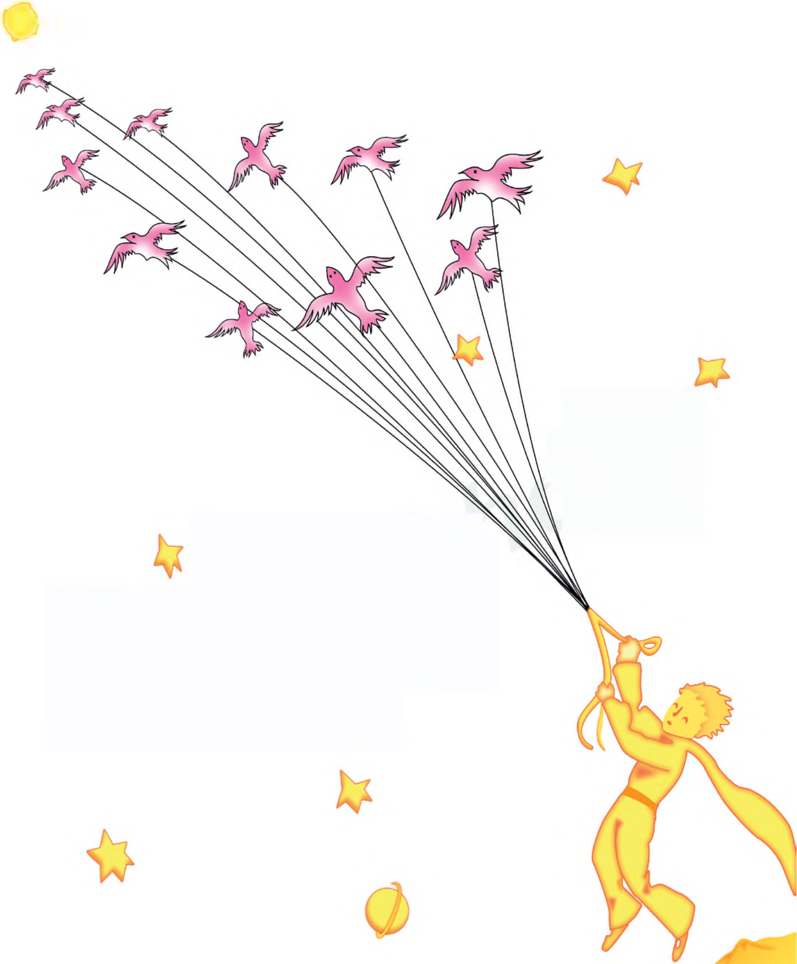
KÜÇÜK BİR ÇOCUK OLDUĞU ZAMANLARDAKİ;

LEON WERTH'E

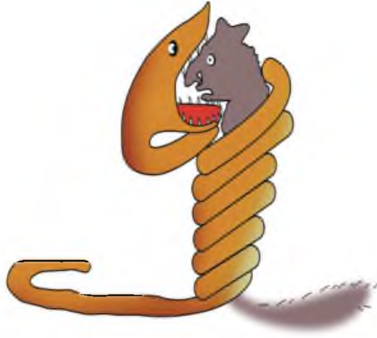
Küçük Prens

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

BİLGEOĞUZ

Küçük Prens gezegeninden ayrılırken, göç eden yaban kuş sürüsünden faydalanmış olmalıydı...

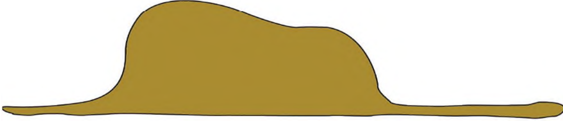
1

Altı yaşındayken balta girmemiş ormanlardan bahseden Doğadan Gerçek Öyküler adlı bir kitapta fevkalade bir resim görmüştüm. Bir Boa yılanının bir hayvanı yutarken ki halini gösteriyordu. Burada resmin bir kopyasını bulabilirsiniz.

Kitap şöyle diyordu: "Boa yılanları avlarını bütün halinde çiğnemeden yutar. Ondan sonra hiçbir yere kımıl dayamazlar ve altı ay süren sindirim boyunca uyurlar."

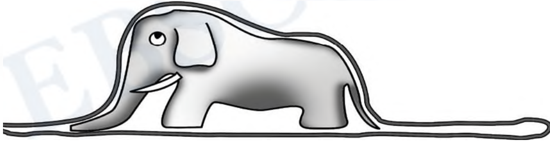
Bunun üzerine, balta girmemiş ormanlar üzerine uzun uzun düşündüm. Renkli kalemle biraz çalıştıktan sonra, ilk resmimi yapmayı başardım. İşte bir numaralı resmim şöyle bir şeye benziyordu:

Baş yapıtımı büyüklere gösterdim ve resmin onları korkutup korkutmadığını sordum.

Ancak şöyle cevap verdiler: "Korkmak mı? Şapkadan kim korkar ki?"

Çizimim şapka resmi değildi. Fili yutmuş olan bir boa yılanı resmiydi. Ama büyükler anlamadığından onlara bir resim daha yaptım. Büyükler açıkça görsünler diye boa yılanının içini çizdim. Büyükler her zaman, bir şeylerin açıklanmasına ihtiyaç duyar. İki numaralı resmim de şöyleydi:

Büyükler bu kez de boa yılanının içinin ya da dışının çizimleriyle uğraşmak yerine, kendimi coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisine vermemi öğütlediler. İşte bu yüzden henüz altı yaşındayken belki de fevkalade bir ressam kariyerinden vazgeçmiş oldum. Bir ve iki numaralı resimlerimin başarısızlığından dolayı hevesim kırılmıştı. Büyükler

hiçbir şeyi asla kendi başlarına anlamıyorlar. Bu yüzden onlara sürekli bir şeyleri açıklamak zorunda kalmak, çocuklar için oldukça sıkıcı bir durum.

Ben de başka bir meslek seçtim kendime ve pilot oldum. Dünyanın hemen hemen her yerinde uçtum sayılır ve coğrafyanın çok işime yaradığı bir gerçek. Bir bakışta Çin'i Arizona'dan ayırt edebilirim. Gece kaybolan biri için bu bilgiler çok değerli olabilir.

Bu hayat boyunca, birçok önemli kimseyle önemli ilişkilerim oldu. Büyükler arasında önemli işler yaptım. Onları çok yakından tanıdım. Ancak, bu durum onlar hakkındaki ilk yargımda bir değişiklik yaratmadı.

Aralarında bana sağgörülü gelen biri olduğunda, her zaman yanımda taşıdığım bir numaralı çizimimi kendisine gösteriyordum. Bu kişinin gerçeği kavrayabilen biri olup olmadığını anlamaya çalışıyordum. Ancak, kim olursa olsun, kadın ya da erkek her zaman : "Bu bir şapka" diyorlardı.

Bunun üzerine ben de ona boa yılanından, balta girmemiş ormanlardan ya da yıldızlardan filan söz etmiyordum. Anlayacağı düzeye iniyordum. Kendisine briçten, golften, politikadan, kravattan bahsediyordum. Böylesine aklı başında biriyle karşılaşmış olmaktan dolayı pek keyifleniyordu.

2

İşte bu yüzden, altı yıl önce Sahra Çölü üzerinde uçağımla geçirdiğim kazaya kadar gerçekten konuşabileceğim kimse olmadan, yalnız yaşadım.

Motorda bir parça kırılmıştı. Yanımda ne bir teknisyen ne de bir yolcu dahi olmadığından, bu zor tamirat işine tek başıma koyuldum. Bu benim için ölüm kalım meselesiydi. Güç bela bir hafta yetecek kadar suyum vardı.

İlk gece, en yakın insan yerleşiminden bin kilometre uzakta kumda uyudum. Okyanusun ortasında salıyla kalmış bir denizciden bile daha yalnızdım. Bu yüzden gün doğarken incecik bir sesle uyandırıldığımda duyduğum şaşkınlığı tahmin edersiniz sanırım. O ses şöyle diyordu:

"Lütfen bana bir koyun çizin!" "Ne!"

"Bana bir koyun çizin!"

Tamamen afallamış şekilde birden ayağa fırladım. Gözlerimi zar zor kırpıştırdım. Etrafıma dikkatlice baktım. Ve gördüğüm en sıra dışı minik insanın beni büyük bir ciddiyetle süzdüğünü fark ettim. Burada, kedisine dair bugüne dek yapabildiğim en iyi portreyi bulabilirsiniz. Ancak, çizimim muhtemelen kendisinden çok daha az sevimlidir.

Sonuçta bu benim suçum değil. Büyükler, ben altı yaşındayken resim kariyerim konusunda hevesimi kırdılar ve ben de boa yılanının dışarıdan ve içeriden görünümünden başka hiçbir şey çizmeyi öğrenemedim.

Şu anda, neredeyse hayretten yerinden fırlayacak gözlerle bu aniden beliren görüntüye bakakalmıştım. En yakın yerleşim merkezinden tam bin kilometre uzakta olduğumu hatırlatırım. Ama küçük adamın hiç de kumların arasında kaybolmuş, yorgunluktan, açlıktan ya da susuzluktan perişan olmuş veya korkmuş bir hali yoktu. Onunla ilgili hiç bir şeyde, çölün ortasında, en yakın yerleşim yerinden bin kilometre uzakta kaybolmuş bir çocuğun izine rastlanmıyordu. Nihayet konuşabildiğimde, ona şöyle dedim:

"Ama burada ne yapıyorsun?"

Ve cevap olarak, sanki çok önemli bir şey söylercesine, yavaşça tekrarladı:

"Lütfen bana bir koyun çizin…"

Esrarengizlik fazla güçlü olduğunda, itaat etmemeye cüret edemiyorsunuz. Bana ne kadar garip görünse de, en yakın yerleşim merkezinden bin kilometre uzakta ve ölüm tehlikesi varken, cebimden bir sayfa kâğıt ve dolma kalemimi çıkardım. Ama birden aklıma yıllarımı coğrafyaya,

Bunca zaman sonra çizebildiğim en iyi resmi bu...

tarihe, aritmetik ve dilbilgisine verdiğim geldi ve küçük çocuğa (birazda sinirli bir şekilde) resim çizmeyi bilmediğimi söyledim. Bana şöyle cevap verdi: "Bu önemli değil. Bana bir koyun çizin…"

Ama hiçbir zaman koyun çizmemiştim. Bu yüzden, ona sıklıkla çizdiğim iki resimden birini çizdim. Boa yılanının dışarıdan görüntüsüydü bu. Ve küçük adamın şöyle dediğini duyarak hayrete düştüm:

"Hayır, hayır, hayır! Bir boa yılanının içindeki fili istemiyorum. Boa yılanı oldukça tehlikeli bir yaratıktır ve bir fil oldukça hantal. Yaşadığım yerde, her şey çok küçüktür. Benim ihtiyacım bir koyun. Bana bir koyun çizin."

Bu yüzden bir çizim yaptım.

Dikkatlice baktı ve şöyle dedi:

"Hayır. Bu koyun hasta gibi. Bana başka bir koyun resmi yapın. "Ben de başka bir çizim yaptım.

Arkadaşım nazikçe ve hoşgörülü bir şekilde gülümsedi.

"Siz de görüyorsunuz, bu bir koyun değil. Bu bir koç. Boynuzları var." dedi. Ben de bir kez daha çizdim.

Ancak bu da diğerleri gibi kabul görmedi.

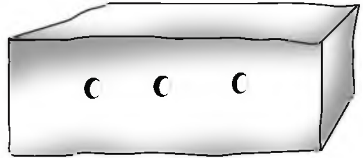
"Bu çok yaşlı ve hasta gibi duruyor. Ben uzun süre yaşayacak bir koyun istiyorum."

Motoru sökme ve tamir etme telaşım olduğundan bende de artık sabır kalmamıştı. Bu yüzden bu çizimi yapıverdim.

Ve buna da bir açıklama uydurdum.

"Bu sadece onun kutusu. İstediğin koyun bunun içinde."

Genç yargıcımın yüzündeki aydınlanmayı görünce oldukça şaşırmıştım:

"İşte, tam da istediğim gibi! Bu koyun sizce çok ot ister mi?"

"Neden?"

"Çünkü yaşadığım yerde her şey çok küçüktür..."

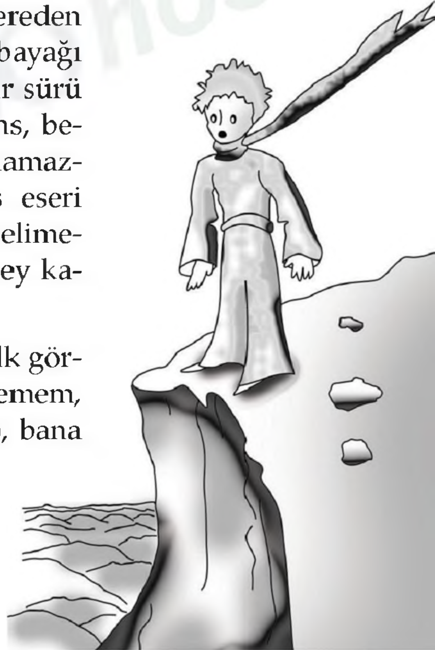
"Onun için yeterli otun bulunacağından eminim" dedim. "Sana verdiğim oldukça küçük bir koyun." Çizime bakarak boynunu büktü.

"O kadar da küçük değil--Bak! Uyudu..."

İşte Küçük Prensle tanışmam bu şekilde oldu.

3

Küçük Prens'in nereden geldiğini öğrenmek bayağı zamanımı aldı. Bana bir sürü soru soran Küçük Prens, benim sorularımı duymamazlıktan geliyordu. Şans eseri bir araya getirdiğim kelimelerden, ufak ufak her şey kafamda oturdu.

Örneğin, uçağımı ilk gördüğünde (uçağımı çizemem, benim için çok karışık), bana şöyle sordu:

"Bu nesne nedir?"

"Bu bir nesne değil. Bu uçar. Bu bir uçak. Benim uçağım." Ve uçabildiğimi öğrendiği için gurur duydum.

Birden bağırdı:

"Ne! Gökyüzünden mi indin?"

Alçak gönüllülükle cevapladım: "Evet"

"Oh! Bu çok komik!"

Ve Küçük Prens kahkahalara boğuldu, bu durum beni bayağı rahatsız etti. Çünkü ben başıma gelen talihsizliklerin ciddiye alınmasını isterim.

Şöyle ekledi:

"Yani sen de, gökyüzünden geldin! Peki senin gezegenin hangisi?"

O anda, karşımdaki küçük yaratığın bir türlü anlam veremediğim varlığıyla ilgili bir ışık belirdi kafamda ve birden bire şöyle sordum:

"Sen başka bir gezegenden mi geliyorsun?"

Ancak o cevap vermedi. Gözlerini uçağımdan ayırmadan, başını nazikçe sallayarak: "Bununla, çok uzaklardan gelmiş olamayacağın bir gerçek…" dedi.

Ve çok uzun süren düşüncelere daldı. Sonra cebinden çizdiğim koyunu çıkarıp hazinesini incelemeye koyuldu.

Küçük Prens kendi gezegeni olan Asteroid B-612'de.

Bu tam da açıklığa kavuşmamış olan "başka gezegen" olayının nasıl bir merak uyandırdığını tahmin edersiniz. Bu konuda daha fazla şey öğrenmek için daha fazla çaba sarf etmem gerekti.

"Küçük adam, nereden geliyorsun? Şu bahsettiğin "yaşadığım yer" nedir? Koyununu nereye götürmek istiyorsun? "

Bir süre karşılıklı sessizlikten sonra şöyle cevap verdi:

"Bana verdiğin kutuya dair en iyi şey, geceleri onu evi olarak kullanabilmesi."

"Aslında evet. Ayrıca iyi çocuk olursan sana bir ip de veririm, böylece gündüzleri onu bağlayabilirsin; bir de direk tabii ipi bağlaman için "

Ancak Küçük Prens bu teklif karşısında şok olmuştu:

"Onu bağlamak mı?! Ne tuhaf bir fikir!"

"Ancak onu bağlamazsan" dedim, "bir yerlere gider ve kaybolur."

Dostum yine kahkahalara boğuldu:

"Nereye gideceğini sanıyorsun?"

"Her yere. Kafasının dikine bir yerlere."

Küçük Prens ciddiyetle şöyle dedi:

"Bu önemli değil. Yaşadığım yerde her şey çok küçük!" Sonra, sesi biraz üzüntülü şekilde ekledi:

"Kafasının dikine, hiç kimse fazla uzağa gidemez…"

4

Böylece çok önemli ikinci şeyi öğrenmiştim: Küçük Prens'in geldiğini söylediği gezegen en fazla bir ev büyüklüğündeydi!

Ancak bu beni çok da şaşırtmamıştı. Çünkü isimleri konulmuş Dünya, Jüpiter, Mars, Venüs gezegenlerinin yanı sıra uzayda, bazıları teleskopla bile güçlükle görülebilecek kadar küçük yüzlerce gezegen olduğunu gayet iyi biliyordum. Gökbilimciler bunlardan birini ilk kez görüp ortaya çıkardığında isim vermek yerine yalnızca bir numara verirler. Örneğin şöyle bir isim olabilir: "Asteroid 325."

Küçük Prens'in geldiği geze-

genin B-612 diye bilinen asteroid olduğuna inanmamı sağlayacak ciddi bir nedenim vardı.

Bu asteroid, yalnızca bir kez teleskopla görülmüş. 1909'da bunu gören bir Türk gökbilimciymiş.

Bu buluşunu hemen Uluslararası Gökbilimi Kongresinde büyük bir heyecanla sunmuş. Ancak, geleneksel Türk kıyafeti giydiğinden dolayı onun söylediklerine hiç kimse inanmamış.

Büyükler böyledir işte…

Asteroid B-612'nin bilinilirliği açısından çok şükür ki, bir Türk Lider, Avrupalı kıyafetlerin giyilmesine dair yaptırımı ağır cezalar olan bir kanun çıkartmış. Böylece, 1920 yılında, etkileyici ve şık bir giysi içerisinde aynı gökbilimci sunumunu tekrar yapmış. Bu sefer, herkes raporunu kabul etmiş.

Eğer size asteroid hakkında bunca detay belirtip ve numarasını söyleyebildiysem, hepsi büyükler ve onların yöntemleri sayesindedir. Onlara yeni bir arkadaş edindiğinizi söylediğinizde, asla önemli konularda soru sormazlar. Örneğin size asla, "Sesi neye benziyor? En çok hangi oyunları

sever? Kelebek koleksiyonu var mı?" diye sormak yerine: "Kaç yaşında? Kaç kardeşi var? Kaç kilo? Babası kaç para kazanıyor?" diye sorar ve onun hakkındaki bir şeyi ancak bu rakamlarla öğrendiklerini sanırlar.

Eğer büyüklere, "Güzel bir ev gördüm, kırmızı tuğlalı, pencerelerinden sardunyalar sarkıyor, damında ise kumrular var" derseniz, ev hakkında hiçbir fikre sahip olamazlar. Ne zaman ki onlara, "20,000 dolar fiyatında bir ev gördüm" dersiniz, işte o zaman size, "Oh, ne kadar güzel bir evmiş!" diye haykırırlar.

Aynı şekilde, onlara şöyle diyebilirsin: "Küçük Prens'in varlığının ispatı, onun sevimli oluşu, gülmesi ve bir koyun istiyor olmasıdır. Eğer her hangi biri koyun isterse, bu onun varlığının ispatıdır." Ancak, bunu söylemenin ne faydası olacak? Omuzlarını silker ve sana çocuk muamelesi yaparlar. Ancak onlara şöyle dersen: "Geldiği gezegen: Asteroid B-612" bu durumda ikna olurlar ve sorularıyla seni sıkmazlar.

Onlar böyledir. Ama bunu onlara anlatabil-

mek olanaksızdır. Çocuklar büyükler karşısında her zaman toleranslı olmak zorundalar.

Ancak kesinlikle bizim gibi yaşamı anlayanlar için rakamların bir önemi yok. Bu öyküye tıpkı peri masallarında olduğu gibi başlamış olmayı isterdim. Şöyle demiş olmak isterdim: "Bir zamanlar kendisinden birazcık daha büyük bir gezegende yaşayan ve bir koyuna ihtiyaç duyan küçük bir prens varmış…"

Yaşamı anlayabilenler için eminim bu çok daha gerçekçi bir hava katardı hikâyeme.

Hiç kimsenin kitabımı özensizce okumasını istemem. Bu anılarımı yazarken çok üzüntülü anlar yaşadım. Arkadaşım, koyunu ile birlikte beni bırakıp gideli tam altı yıl oldu. Onu burada anlatmaya çalışıyorsam, bu biraz da onu unutmadığımdan emin olmak için. Bir arkadaşı unutmak çok üzücü bir şey. Herkesin arkadaşı olmaz. Ve eğer onu unutursam, sayılardan başka bir şeyle ilgilenmeyen büyükler gibi olurum…

İşte yine bu amaçla bir kutu boya ve kalem satın aldım. Bu yaştan sonra resim yapmaya kalkışmak benim için zordu, hele altı yaşından beri tek yaptığım resmin bir boa yılanının içten ve dıştan görünüşü olduğu düşünülürse. Portreleri, kesinlikle mümkün olduğunca gerçek hayata uygun çizmeye çalışmalıyım. Ama başaracağımdan pek

emin değilim. Bir resim fena olmuyorken, bir diğerinin konusuyla hiçbir benzerliği olmuyor. Bazı hatalar yapıyorum, Küçük Prens'in boyunda da hata yaptım: bir yerde çok uzun ve başka bir yerde çok kısa. Giysilerinin rengiyle ilgili de kuşkularım var. Böylelikle, el yordamıyla, bir doğru bir yanlış elimden geleni yapıyorum ve genel anlamda gerçeğe uygun bir tanım yaptığımı umuyorum.

Bazı çok önemli detaylarda hata yaptığım da oluyor. Ama bu benim suçum olamaz. Arkadaşım hiçbir zaman bana hiçbir şey açıklamadı. Benim de kendisi gibi olduğumu düşündü belki de. Ancak ben, ne yazık ki, kutuların ardındaki koyunların nasıl görüldüğünü bilmiyorum. Belki, ben de biraz büyükler gibi, büyümek zorunda kaldım.

5

Her geçen gün, konuşmalarımız arasında Küçük Prens'in gezegeni ve oradan ayrılışı ile ilgili bir şeyler öğreniyordum. Bu bilgileri çok yavaş ve onun düşüncelerinden dökülen kelimelerle elde ediyordum. Üçüncü gün, baobap ağaçlarıyla ilgili felaketi de bu şekilde öğrendim.

Bu sefer, hatta bir kez daha o koyuna teşek-

kür borçluyum. Çünkü Küçük Prens çok ciddi bir endişeye kapılmış gibi birden, "Koyunların küçük çalıları yediği doğru değil mi?" diye sormuştu.

"Evet, bu doğru."

"Ah! Memnun oldum!"

Koyunların küçük çalıları yemesinin neden bu kadar önemli olduğunu anlamamıştım. Ama Küçük Prens şöyle ekledi: "Bu, Baobap ağacını da yediklerini gösterir, değil mi?"

Küçük Prens'e baobap ağacının küçük çalı olmadığını, tam tersine kale gibi büyük olduğunu, bir fil sürüsüyle birlikte gitse bile, sürünün tek bir baobap ağacını yiyemeyeceğini anlattım.

Fil sürüsü fikri Küçük Prensi güldürdü.

"Onları üst üste koymak zorunda kalırdık" dedi.

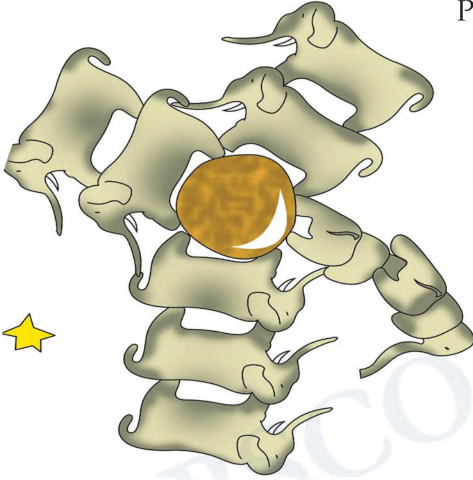
Ancak sonra bilge bir yorumda bulundu:

" O kadar büyümeden önce baobaplar da küçük oluyorlar."

"Kesinlikle doğru" dedim. " Ama koyununun küçük baobap ağaçlarını yemesini neden istiyorsun ki?"

Bana şöyle cevap verdi, "Oh, hadi, hadi!", çok olağan bir durumdan bahseder gibiydi. Hiçbir

yardım almadan bu problemi çözmek için bayağı kafa patlatmak zorundaydım.

Gerçekten de Küçük Prens'in yaşadığı gezegende -aynı öteki gezegenlerde olduğu gibi- iyi ve kötü bitkilerin var olduğunu öğrendim. Dolayısıyla, iyi bitkilerin tohumları iyi, kötü bitkilerin tohumları kötü oluyormuş. Ama tohumlar görünmezmiş. Toprağın karanlığında, aralarından birkaçının uyanacağı tutana kadar derin uykuda olurlarmış. Derken bu küçük tohum –başlangıçta çekingen— olsa da, küçük sevimli filizini güneşe doğru uzatmaya başlarmış. Eğer bu bitki yalnızca bir turp ya da bir gül goncası olsa büyümesinde hiçbir sakınca yokmuş. Ama kötü bitkilerdense, onu tanımlayan her kimse hemen ve mümkün olduğunca kısa sürede onu ortadan kaldırılmalıymış.

Şu sıralarda Küçük Prens'in evi olan gezegende çok korkunç bir bitkinin tohumları sarmış ortalığı; baobap tohumlarıymış bunlar. Gezegenin toprağının içi bunlarla doluymuş. Baobab, fark etmekte biraz geciktiniz mi asla kurtulamayacağınız cinsten bir şeydir. Bütün gezegeni sararlar. Kökleriyle de içerden sıkıca kavrarlar. Ve eğer gezegen fazla küçükse ve baobablar çok fazlaysa, gezegeni parçalara ayırırlar...

"Bu bir disiplin meselesi" demişti sonraları Küçük Prens. "Sabahleyin kendi bakımını tamamladığında, artık gezegeninin bakım zamanı gelmiştir, bundan dolayı büyük titizlik göstermelisiniz. Bütün baobapları düzenli olarak ilk zamanlarında sökmelisiniz, yoksa bunlar küçüklüklerinde gül fidelerine benzerler ve ayırt etmek zorlaşır. Sıkıcı bir iş" diye ekledi Küçük Prens, "ama oldukça kolay."

Bir gün de, "Güzel bir resmini yapmalısın bunun, böylece sizin oralardaki çocuklar da nasıl bir şey olduğunu görürler" dedi. Bir gün seyahat ederlerse bu bilgi çok işlerine yarayacaktır. "Bazen, ufak bir işi ertesi güne bırakmanın pek sakıncası olmaz" diye ekledi. Ancak söz konusu boabablarsa, bu her zaman felakettir. Tembel birisinin yaşadığı bir gezegen biliyorum. Adam üç küçük fideyi sökmeye üşenmişti…"

İşte Küçük Prens'in sözünü ettiği bu gezegenin resmini yapmaya çalıştım. Ben öyle öğütler vermeyi seven biri değilim. Ama bu baobap tehlikesi çok az biliniyor ve özellikle bir asteroidde kaybolan biri için öyle önemli riskleri var ki, bu seferlik kuralımı bozuyorum. "Çocuklar." Diyorum açıkça, "baobaplara dikkat edin!"

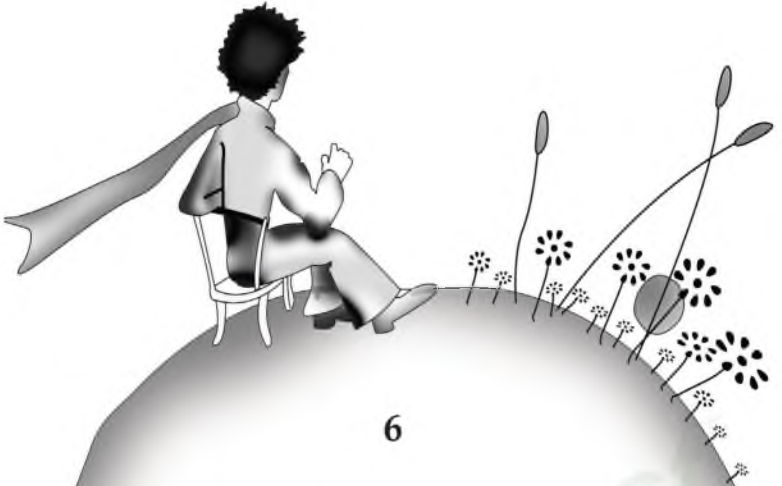
Arkadaşlarım da, benim gibi hiç bilmeden uzun süre bu tehlikenin yakınında bulunmuşuz; bundan dolayı onlar için bu çizimle oldukça fazla uğraştım. Böyle önemli bir dersi vermesinden dolayı harcadığım emeğe değdiğini düşünüyorum.

Belki de bana soracaksınız, "Bu kitapta niçin bu baobap resimleri kadar etkileyici ve nefis başka resimler yok?"

Cevabı çok basit. Denedim. Ancak diğerlerinde bu kadar başarılı olamadım. Baobap çizimi yaparken konunun yüksek öneminden ilham alıyordum.

Baobaplar

6

Oh, Küçük Prens! Yavaş yavaş hüzünlü hayatının gizlerini daha da anlıyorum… Uzun süre, tek eğlencen gün batımını izlemenin keyfi olmuş. Bu yeni ayrıntıyı dördüncü günün sabahında bana şöyle dediğinde öğrendim:

"Günbatımlarını çok severim. Hadi, günbatımını seyredelim." "Ancak, beklememiz gerekir" dedim.

"Beklemek? Ne için?"

"Günbatımı için. Zamanının gelmesini beklemek gerekir."

Önce çok şaşırmış görünüyordu. Daha sonra kendi kendine güldü ve Bana dedi ki: "Her zaman evde olduğumu sanıyorum!"

İşte böyle. Herkes bilir ki, Amerika'da öğle olduğunda Güneş Fransa'da batıyordur.

Fransa'ya bir dakikada uçabilseydiniz, öğle saatinde akşamı yakalayabilirdiniz. Ama maalesef, Fransa bunun için çok uzak. Ama senin küçük gezegeninde, Küçük Prensim, tüm yapman gereken sandalyeni birkaç adım öteye taşımak. Ne zaman istersen, günün bitimini, alacakaranlığın çöküşünü izleyebilirsin…

"Bir gün" demiştin bana, "günbatımını tam kırk dört kez izledim!"

Ve hemen sonra şöyle ekledin:

"Bilirsin--insan günbatımını çok üzgün olduğunda sever…"

"O zaman, çok mu üzgündün?" diye sordum, " Hani şu kırk dört günbatımı izlediğin gün?" Ama Küçük Prens cevap vermedi.

7

Beşinci gün yine, her zamanki gibi o koyun sayesinde Küçük Prens'in hayatına dair bir sırrı öğrendim. Aniden, sözü hiçbir yere çekmeden ve sanki uzun uzun düşünerek çözüm aradığı bir sorununu dile getirircesine şöyle sordu:

"Bir koyun küçük çalıları yiyorsa çiçekleri de yer mi?"

"Bir koyun" diye cevapladım, "bulduğu her şeyi yer."

"Dikenli çiçekleri de mi?"

"Evet, dikenli çiçekleri de."

" Öyleyse dikenler ne işe yarar?"

Bilmiyordum. O anda motoruma sıkışmış bir civatayı gevşetmeye çalışmakla meşguldüm. Daha da endişeliydim, çünkü giderek uçağımdaki arızanın son derece ciddi olduğunu iyice fark ediyordum. Çok az içecek suyum kalmıştı, bu yüzden en kötüsünden korkmalıydım.

"Dikenler ne işe yarar?"

Küçük Prens'in aklı bir şeye takıldımı asla sorusundan vazgeçmiyordu. Bense, bu civata için endişeleniyordum. Ve aklıma gelen ilk şeyi söyledim:

“Dikenler hiçbir işe yaramaz. Çiçekler garezlerinden dolayı dikenlidirler!”

“Oh!”

Bir anlık tam bir sessizlik oldu. Sonra Küçük Prens birden parlayıverdi, gücenmiş bir şekilde:

“Sana inanmıyorum! Çiçekler zayıf yaratıklardır. Masumdurlar. Kendilerini olabildiğince güvenceye almaya çalışırlar. Dikenlerinin korkunç silahlar olduğuna inanırlar!”

Cevap vermedim. O anda, kendi kendime şöyle diyordum: “Eğer bu civata yine dönmezse, çekiçle vurup kopartacağım” Küçük Prens düşüncelerimi böldü yine:

“ Demek sen inanıyorsun ki çiçekler…”

“Oh, hayır!” diye bağırdım. “Hayır, hayır, hayır! Bir şeye inanmıyorum. Aklıma ilk gelen şeyle sana cevap verdim. Görmüyor musun, Çok önemli işlerle meşgulüm ben?!”

Şaşkınlıkla gözlerini dikti.

“Önemli işler!”

Bana bakıyordu, elimde çekiç, parmaklarım yağdan simsiyah olmuş, ona çok çirkin gözüken bir nesnenin üzerine eğilmiş olan bana bakıyordu...

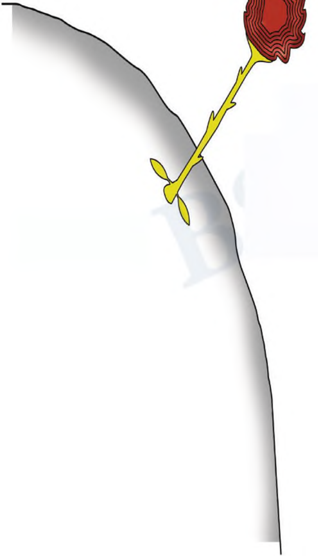
“Büyükler gibi konuşuyorsun!”

Bu beni biraz utandırdı ama o acımasızca devam etti:

"Her şeyi birbirine karıştırıyorsun, karmakarışık ediyorsun…"

Gerçekten çok sinirliydi. Altın rengi lülelerini esintide dalgalandırdı.

"Kırmızı yüzlü bir adamın yaşadığı bir gezegen biliyorum. Adam tek bir çiçek koklamamış. Bir kez bile bir yıldıza bakmamış. Kimseyi sevmemiş. Yaşamı boyunca bir takım sayıları toplamaktan başka bir şey yapmamış. O da bütün gün tekrar tekrar kendine aynı şeyi söylüyor, aynı senin gibi: 'Çok önemli işlerle meşgulüm ben!' Bunları söylerken gururla kabarıyor. Ama o bir insan değil, o bir mantar! "

"Bir ne?"

"Bir mantar!"

Küçük Prens şimdi öfkeden bembeyazdı.

"Çiçekler milyonlarca yıldır dikenlerini büyütüyor. Milyonlarca yıldır koyunlar dikenli çiçekleri de yiyorlar. Ve bu çiçeklerin bir işe yaramayan dikenleri olsun diye çabalamalarının nedenini anlamaya çalışmak önemli sayılmıyor mu? Koyunlarla çiçekler arasındaki bu savaş kırmızı yüzlü şişman adamın topladığı rakamlardan daha mı önemsiz? Ve ben biliyorsam -ben, kendim- dünyada tek olan bir çiçek, yalnız benim gezegenimde yaşayabilen bir çiçek, bir sabah, bunu küçük bir koyunun tek ısırışta yok edebileceğini düşün, hem de ne yaptığının farkında bile olmadan--Oh! Bunun önemsiz olduğunu mu düşünüyorsun!"

Yüzü beyazdan kırmızıya dönmüştü, devam etti:

"Biri bir çiçeği severse, milyonlarca ve milyonlarca yıldızda yalnız tek bir çiçek açarsa, işte o yıldızlara bakmak onu mutlu etmeye yeter. Kendi kendine şöyle diyebilir: 'Orada bir yerlerde benim çiçeğim…' Ama koyun çiçeği yerse, bir anda bütün yıldızlar kararır... Ve sen bunun önemsiz olduğunu düşünüyorsun!"

Başka hiçbir şey söyleyemedi. Kelimeleri hıçkırıklara boğuldu.

Gece olmuştu. Aletlerimi elimden bıraktım.

Şu anda çekicin, cıvatanın, susuzluğumun ya da ölümün ne önemi vardı? Yıldızlardan, gezegenlerden birinde, benim gezegenim Dünya'da bir Küçük Prens vardı avutulacak. Onu kollarıma aldım ve başını okşadım. Ona dedim ki:

"Sevdiğin çiçek tehlikede değil. Koyunun için bir ağızlık çizerim sana. Çiçeğinin etrafına yerleştirmek için bir korkuluk çizerim."

Ona ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Beceriksiz ve münasebetsiz hissediyordum. Ona nasıl ulaşacağımı bilmiyordum, onun elini nerede tutacağımı yine eskisi gibi el ele nasıl olabileceğimi bilmiyordum.

Çok gizemli bir yer şu gözyaşları ülkesi.

8

Çok geçmeden çiçek hakkında daha fazla bilgi edindim. Küçük Prens'in gezegeninde çiçekler her zaman çok sadeydi. Tek halka taç yaprakları vardı, neredeyse hiç yer kaplamıyorlar; kimseye de sorun olmuyorlardı. Bir sabah otların arasında belirirler ve geceleyin de huzurla solup giderlerdi. Ama bir gün kimsenin bilmediği bir yerden bir tohum uçup gelmiş; Küçük Prens gezegenindeki

diğer küçük filizlere benzemeyen bu küçük filizi yakından izlemişti. Görüyorsunuz ki, bu yeni bir tür baobap da olabilirdi.

Bir süre sonra fidenin büyümesi durmuş ve çiçek vermeye hazırlanmıştı. Kocaman tomurcuk kendini ilk gösterdiğinde orada bulunan Küçük Prens büyük bir merakla ortaya çok ilginç bir şeylerin çıkmasını beklemişti. Ama çiçek yeşil örtüsünün altındaki güzellik hazırlıklarından henüz tatmin olmamıştı. Renklerini büyük özenle seçiyordu. Kendini yavaşça giydiriyordu. Taç yapraklarını tek tek diziyordu. Buruşuk gelincikler gibi çıkmak istemiyordu dünya üzerine. Yalnızca, güzelliğinin en pırıltılı anında kendini göstermeyi arzu ediyordu. Oh, evet! O cilveli bir yaratık! Ve o gizemli süslenmeleri günler ve günler sürmüştü.

Böylece, bir sabah tam olarak gün doğarken kendini gösterdi.

Kendine çeki düzen vermeye çalıştıktan sonra esnedi ve şöyle dedi:

"Ah! Çok ender uyanık kalırım. Beni affetmeniz için yalvarırım. Taç yapraklarım halen düzensiz…"

Ancak Küçük Prens hayranlığını gizleyemedi:

"Oh! Ne kadar güzelsin!"

"Güzelim değil mi?" diye karşılık verdi sevimlice

"Ve güneş ile aynı anda doğdum…" dedi.

Küçük Prens onun pek de alçakgönüllü olmadığını kolayca tahmin edebiliyordu, ama -yine de ne kadar hareketli- ve etkileyiciydi!

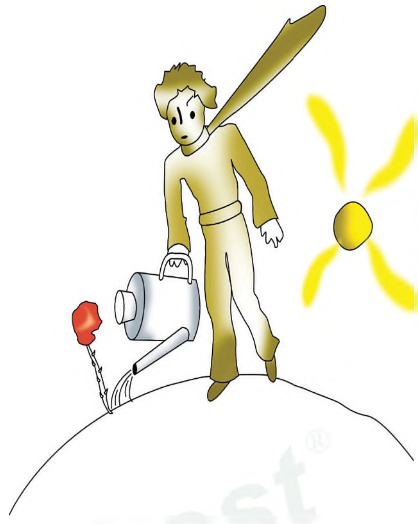

"Sanırım kahvaltı zamanı" dedi ve ekledi: "Benim ihtiyaçlarımı düşünme nezaketini gösterirsen?"

Küçük Prens tamamen mahcup biraz taze su bulmaya gitti. Sonra, çiçeği suladı.

Daha sonra, çiçek kısa zamanda kendini beğenmişliğiyle ona işkence etmeye başladı, buna katlanmak doğrusu Küçük Prens için oldukça zordu. Örneğin bir gün üzerindeki dört dikeninden söz ederken Küçük Prens'e, şöyle dedi:

"Sıkıysa kaplanlar pençelerini bir uzatsınlar!"

"Gezegenimde kaplan yok" diye karşılık verdi Küçük Prens, "Üstelik kaplanlar ot yemez."

"Ben ot değilim" diye yanıtladı çiçek, tatlıca.

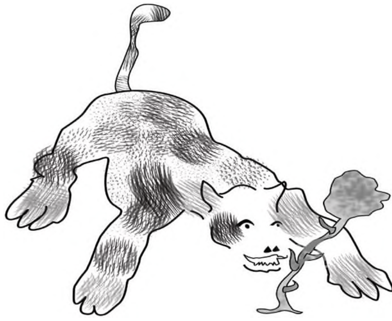
"Lütfen beni affet..."

"Kaplanlardan hiç korkmuyorum" dedi, "ama esintilerden korkuyorum. Benim için bir siperliğin olabilir mi?"

"Esintilerden korkmak mı? Bu bir bitki için kötü şanstır sadece" diye vurguladı Küçük Prens ve kendi kendine şöyle ekledi, "Bu çiçek oldukça karmaşık bir yaratık..."

"Geceleri beni cam bir

fanusa koymanı istiyorum. Yaşadığın yer çok soğuk. Benim geldiğim yerde."

Tam o anda susmuştu. Bir tohum şeklinde gelmişti oraya. Diğer dünyalar hakkında hiç bir bilgisi olamazdı. Böyle gerçek olmayan bir şeyi söylemek üzereyken yakalanmış olmasından dolayı utanarak Küçük Prens'in ilgisini dağıtmak için iki ya da üç kez öksürmüştü.

"Peki siperlik?"

"Sen benimle konuşmaya başladığında tam da gidip onu arayacaktım…"

Sonra, çiçek Küçük Prens'in vicdan azabı çekmesi için zorla biraz daha öksürdü.

Böylece Küçük Prens sevgisinden kaynaklı iyi niyetine karşın bir süre sonra çiçeğinden

şüphe etmeye başlamıştı. Önemsiz sözleri çok fazla ciddiye almış ve bunlar onu mutsuz etmişti.

"Onu dinlememeliydim" diye bir gün bana itiraf etti. "İnsan asla çiçekleri dinlememeli. Onlara sadece bakmalı ve güzel kokularını içine çekmeli. Çiçeğim bütün gezegeni güzel kokutuyordu. Ama ben ona hak ettiği inceliği gösteremedim. Beni çok rahatsız eden pençe hikâyesi, yalnızca acıma duygusu ve şefkatle doldurmalıydı yüreğimi."

Ve itiraflarına şöyle devam etti:

"Gerçek şu ki, bir şeyi nasıl anlamam gerektiğini bilmiyordum. Sözlere değil, yapılanlara bakmalıydım. Güzel kokularıyla beni öyle büyülemişti ki. Ondan uzaklaşmamalıydım... Onun yaptığı o küçük taktiklerinin arkasında yatan sevgiyi anlamalıydım. Çiçekler çok tutarsız oluyorlar. Ama onu nasıl seveceğimi bilemeyecek kadar küçüktüm..."

9

Sanıyorum Küçük Prens gezegeninden ayrılırken, göç etmekte olan bir yabani kuş sürüsünden yararlanmıştı. Gideceği sabah gezegenini mükemmel şekilde toparlamıştı. Dikkatlice, aktif volkan-

Aktif volkanların bacalarını özenle temizlemişti...

larını temizledi. İki aktif volkanı vardı ve sabahları kahvaltı hazırlarken ocak olarak çok işe yarıyorlardı. Bir tane de sönmüş volkanı vardı. Ama "Hiç bilinmez!" diyordu. Bu nedenle onu da temiz tutuyordu. Eğer temiz tutulurlarsa volkanlar hiç patlama olmadan ağır ağır ve düzgün yanıyorlardı. Volkanik patlamalar tıpkı evlerin tutuşan bacalarına benzerdi.

Dünya'daki volkanları temizlemek için bizler fazlaca küçüğüz. Bu nedenle de sürekli bize sorun çıkarıyorlar.

Küçük Prens ayrıca son iki baobap filizini de sökmüştü keyifsizce. Bir daha dönmek istemeyeceğine inanıyordu. Ama o son sabah her zaman yaptığı işler ona çok değerli göründü. Hele çiçeğini son kez sulayıp cam fanustan koruyucusunu üzerine geçirirken neredeyse ağlayacağını düşündü.

"Hoşça kal" dedi çiçeğe.

Ancak, o cevap vermedi. "hoşça kal" dedi tekrar.

Çiçek öksürdü. Ancak, soğuk aldığı için değildi.

"Saçma davrandım" dedi çiçek, son olarak. "Beni affetmeni rica ediyorum. Mutlu olmaya çalış…"

Küçük Prens çiçeğinin ona sitem etmemesine şaşırmıştı. Elinde cam fanusla kalmıştı. Bu sessiz tatlılığı anlamıyordu.

"Tabi ki seni seviyorum" dedi çiçek. "Bunu şimdiye dek bilmiyor olman benim hatam. Bu önemli değil. Ama sen, sen de benim kadar aptalca davrandın. Mutlu olmaya çalış... Fanusu da bırak, artık onu istemiyorum."

"Fakat rüzgâr?"

"Soğuk algınlığım o kadar da kötü değil… Gece serini iyi gelir bana. Çiçeğim ben...

"Ama hayvanlar?"

"Kelebeklerle tanışmak istiyorsam, bir iki tırtıla katlanmayı öğrenmek zorundayım. Çok güzel olmalılar. Kelebekler de, tırtıllar da olmazsa kimle dostluk edeceğim ki? Sen uzaklarda olacaksın... Büyük hayvanlar için de. Onlardan korkmuyorum. Pençelerim var benim."

Ve saf saf, dört dikenini gösterdi. Sonra ekledi:

"Böyle sallanma. Gitmeye karar verdin. Şimdi git!"

Ağladığını görmesini istememişti. Öylesine gururlu bir çiçekti ki...

10

Küçük Prens 325, 326, 327, 328, 329 ve 330 numaralı asteroidlerin yakınlarında bulmuştu kendini. Bilgisini artırmak amacıyla hepsini ziyaret etmeye başladı.

İlkinde bir kral yaşıyordu. Kraliyet morundan kürklü kaftanıyla hem çok sade hem de ihtişamlı bir tahta kurulmuştu.

"Ah! İşte bir kul" diye bağırdı kral Küçük Prens'in geldiğini görünce.

Ve Küçük Prens şöyle sordu:

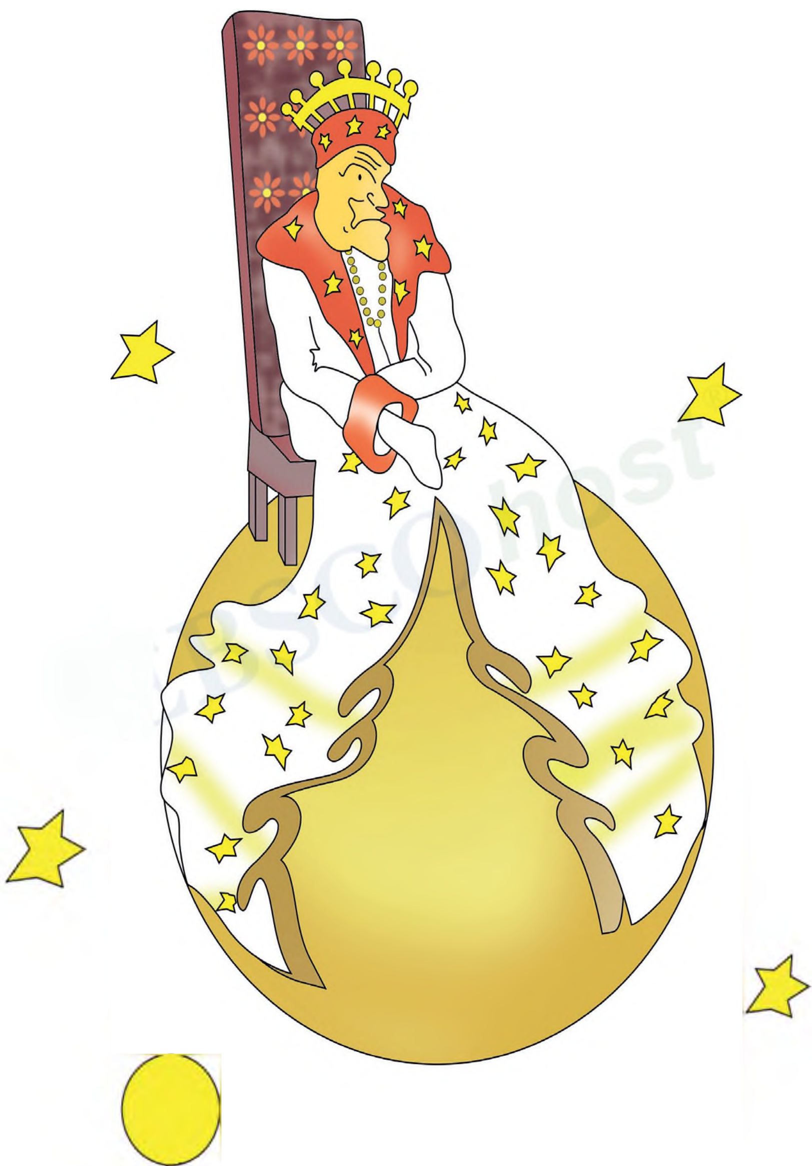
"Beni daha önce hiç görmediği halde nasıl tanıyabiliyor?"

Krallar için her şeyin ne kadar basit olduğunu bilmiyordu. Onlara göre bütün insanlar kuldu.

"Yaklaş, seni daha iyi göreyim" dedi kral. Sonunda birisine krallık edeceği için gururlanıyordu.

Küçük Prens oturacak bir yer bulmak için her yere bakındı; ama bütün gezegen kralın muhteşem kaftanıyla kaplıydı. Bu yüzden ayakta bekledi; yorulduğunda da esnedi.

"Kral huzurunda esnemek son derece yakışık-

sız bir şeydir" dedi hükümdar. "Seni bunu yapmaktan men ederim."

"Elimde değil. Kendimi durduramıyorum" diye cevapladı Küçük Prens, oldukça mahcuptu. "Uzun yoldan geliyorum ve hiç uyumadım..."

"Tamam, madem" dedi kral. "Esnemeni emrediyorum. Yıllardır esneyen birini görmedim. Esnemek bir merak konusu benim için. Haydi şimdi! Esne! Bu bir emirdir."

"Bu beni ürkütüyor… Tekrar yapamam…" diye mırıldandı Küçük Prens, şimdi tamamen kızarmıştı.

"Humm! Humm!" dedi kral. "O zaman ben sana emrediyorum ki bazen esneyeceksin ve bazen de esnemeyeceksin!"

Biraz kekeledi ve gerilmiş gibiydi.

Çünkü gerçekte kralın derdi her ne biçimde olursa olsun krallığına saygı gösterilmesiydi. Dik başlılığa hiç gelemezdi. Mutlak otorite oydu. Ama çok iyi bir insan olduğu için mantıklı emirler veriyordu.

"Bir generalime emredersem", örnek vermek gerekirse, "eğer generalime bir martıya dönüşmesini emredersem ve general de bu emrime uymazsa bu generalin hatası değildir. Benim hatamdır" dedi kral.

“Oturabilir miyim?” diye Küçük Prens çekingen bir şekilde sordu.

“Oturmanı emrediyorum” diye cevapladı kral ve heybetli hareketlerle kaftanının ucunu çekti.

Fakat Küçük Prens öğrenmek istiyordu… Gezegen küçüktü. Kral burada neyi gerçekten yönetebilirdi ki? “Efendim” dedi, “Sorumu mazur görmenizi rica ediyorum.”

“Soru sormanı emrediyorum” diye rahatlamasını sağladı.

“Efendim, siz kimi yönetiyorsunuz?”

“Her şeyi” dedi kral, oldukça sade bir şekilde.

“Her şeyi mi?”

Kral eliyle kendi gezegenini, ötekileri ve bütün yıldızları gösterdi.

“Tüm bunları mı?” diye sordu Küçük Prens.

“Tüm bunları” dedi kral.

Egemenliği yalnızca mutlak değil, aynı zamanda evrenseldi de. “Peki, yıldızlar size itaat ediyor mu?”

“Tabi ki ediyorlar” dedi kral. “Hemen itaat ederler. İtiraza izin vermem.”

Bu güç Küçük Prens için inanılmazdı. Böyle

bir otorite onda olsaydı iskemlesini yerinden bile oynatmadan günbatımını günde yalnız kırk dört kez değil, yetmiş iki kez, yüz kez, hatta iki yüz kez bile izleyebilirdi.

Çünkü aslında geride bıraktığı küçük gezegenini hatırlamak onu biraz üzmüştü, kraldan bir dilekte bulunmak için bütün cesaretini topladı:

"Gün batımını görmek isterim… Bana bu iyiliği yapın lütfen… Güneşe batmasını emredin lütfen…"

"Generalime bir kelebek gibi çiçekten çiçeğe uçmasını emredersem, ya da trajik bir piyes yazmasını istersem, ya da bir martı olmasını emredersem ve general de bu emrimi yerine getirmezse kim suçludur?" diye sordu kral. "General mi, yoksa ben mi?"

"Siz" dedi Küçük Prens emin bir sesle.

"Kesinlikle, insan herkesten verebileceklerini istemeli" dedi kral ve devam etti. "Bir otoritenin kabul görmesi mantıklı olmasına bağlıdır. Eğer halkınıza gidip kendilerini denize atmalarını emrederseniz size isyan ediverirler. Emirlerime uyulmasını istemek benim hakkım çünkü ben mantıklı emirler veriyorum."

"Peki, benim günbatımım?" diye hatırlattı Küçük Prens, zaten, sorduğu bir soruyu asla unutmazdı.

"İstediğin günbatımı olsun. Gereken emri vereceğim. Ama benim yönetim ilkelerime göre, elverişli koşulları beklemeliyim."

"Bu ne zaman olacak?"

"Humm! Humm!" diyerek kral kalın ciltli bir kitaba baktı. "Humm! Humm! Bu tam olarak, humm tam olarak, akşamleyin tam sekize yirmi kala. Emirlerime nasıl uyulduğunu o zaman göreceksin!"

Küçük Prens esnedi. Günbatımı şimdilik suya düşmüştü. Ayrıca sıkılmaya da başlamıştı biraz.

"Burada yapacak bir şeyim kalmadı" dedi. "Yola koyulabilirim artık."

"Gitme" dedi kral. Birine krallık yapmaktan dolayı mutlu olmuştu. "Gitme, seni bakan yapacağım!"

"Ne bakanı?"

" Şey, Adalet bakanı!"

"Ama burada yargılanacak kimse yok!"

"Bundan emin olamayız" dedi kral. "Krallığımın her yanını dolaşmadım henüz. Çok yaşlıyım. Araba için burası çok küçük. Yürümek de beni yoruyor."

"Ben çoktan baktım bile!" dedi Küçük Prens.

Bir kez daha gezegenin arka yüzüne bakıp geldi. Ne o tarafta ne de ön tarafta kimse yoktu gerçekten...

"O halde kendini yargılayacaksın" diye cevapladı kral. "En zoru da budur. Kendini yargılamak başkasını yargılamaya benzemez. Eğer kendini yargılamayı başarabilirsen, o zaman bilge bir adam olmuşsun demektir."

"Evet" dedi Küçük Prens, "ama kendimi her yerde yargılayabilirim. Bunun için bu gezegende yaşamama gerek yok ."

"Humm! Humm!" dedi kral. "Gezegenimin bir yerlerinde yaşlı bir farenin var olduğuna inanmak için sebeplerim var. Geceleri sesini duyuyorum. O yaşlı fareyi yargılayabilirsin. Zaman zaman ona ölüm cezası verirsin. Böylece yaşaması sana bağlı olur. Ama onu hep bağışlarsın. Tutumlu davranmalıyız, çünkü elimizde bir tek o var."

"Ben" diye cevapladı Küçük Prens "kimseye ölüm cezası vermek istemiyorum ve sanırım artık gitme zamanım geldi."

"Hayır" dedi kral.

Ama, gitme hazırlıklarını tamamlamış olan Küçük Prens yaşlı kralı üzmek istemiyordu.

"Yüce kralım eğer emirlerine aynen uyulma-

sını istiyorlarsa" dedi, "bana akla uygun bir emir vermeliler. Örneğin bir dakika içinde burayı terk etmemi emretmeliler. Çünkü sanırım koşullar bunun için uygundur…"

Kral bir şey söylemedi. Küçük Prens bir an duraksadı. Sonra yerinden kalktı.

"Seni büyükelçi yapacağım" dedi kral arkasından çabucak.

Çok otoriter bir havası vardı.

"Şu büyükler çok tuhaf" dedi Küçük Prens kendi kendine ve seyahatine devam etti.

11

İkinci gezegende kendini beğenmiş bir adam yaşıyordu.

"Ah! Ah! Ah işte, bir hayranım geliyor!" diye sevinçle haykırdı Küçük Prensi gelirken görünce.

Kendini beğenmiş bir adam için diğer herkes bir hayrandır çünkü…

"Günaydın" dedi Küçük Prens. "Şapkanız ne ilginç."

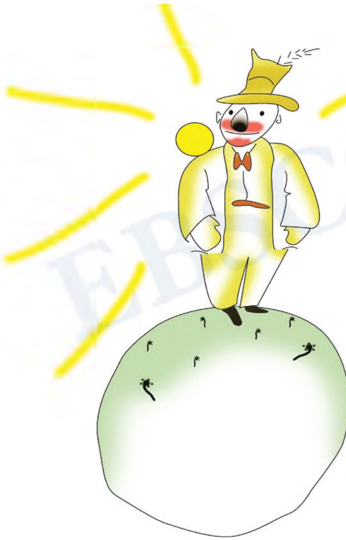
"Halkı selamlamak için bir şapka" dedi adam.

“Hayranlarım beni alkışlarken çıkarıp onları selamlayacağım. Ama ne yazık ki, artık hiç kimse geçmiyor buralardan.”

“Evet?” dedi Küçük Prens. Kendini beğenmiş adamın neyden bahsettiğini anlamamıştı.

“Ellerini birbirine vuracaksın, ellerini çırp” diye yönlendirdi kendini beğenmiş adam.

Küçük Prens ellerini çırptı. Adam şapkasını çıkarıp onu alçakgönüllü bir tavırla selamladı.

“Kraldan daha eğlenceli” diye düşündü Küçük Prens. Ellerini çırptı yine, birbirine vurmaya başladı. Kendini beğenmiş adam yine şapkasıyla selamladı onu.

Beş dakika sonra Küçük Prens bu monoton hareketten sıkılmıştı.

“Şapkanızı aşağı indirmeniz için ne yapmalıyım?” diye sordu.

Ama kendini beğenmiş adam onu duymamıştı. Kendini beğenmiş adamlar övgü sözleri dışında bir şey duymazlar çünkü. “Bana gerçekten çok hayranlık duyuyor musun?” diye sordu kendini beğenmiş adam Küçük Prens’e.

“ ‘Hayranlık’ Ne demek?”

“Hayranlık demek, beni bu gezegendeki en yakışıklı, en iyi giyinen, en zengin ve en akıllı kişi olarak görmek demektir.”

“Ama gezegenindeki tek adam sizsiniz!”

“Bana bu iyiliği yap. Aynı şekilde bana hayranlık duy.”

“Size hayranlık duyuyorum” dedi Küçük Prens omuzlarını silkerek, “Fakat bu sizin için niye bu kadar önemli?”

Ve Küçük Prens uzaklaştı.

“Büyükler gerçekten çok tuhaf” diyerek yolculuğuna devam etti.

12

Sonraki gezegende bir ayyaş yaşıyordu. Bu kısa bir ziyaretti ama Küçük Prens'in yüreğine dokunmuştu.

Bir sürü boş ve dolu şişenin bulunduğu bir masada oturmakta olan ayyaşa, "Ne yapıyorsunuz burada?" diye sordu.

"İçiyorum" dedi ayyaş suratı asık bir ifadeyle.

"Neden içiyorsunuz?" diye sordu Küçük Prens.

"Böylece unutabilirim" diye cevapladı ayyaş.

"Neyi unutmak?" diye sordu Küçük Prens, onun için üzülerek.

"Utancımı unutmak için" diye itiraf etti adam başını sallayarak.

"Neyin utancı?" diye ısrar etti Küçük Prens, ona yardım etmek istiyordu.

“İçmekten utanıyorum!” Sonra da yine eski sessizliğine gömülmüştü.Küçük Prens kafası karışmış olarak uzaklaşmıştı oradan.

“Büyükler gerçekten çok tuhaf” diyerek seyahatine devam etti.

13

Dördüncü gezegenin sahibi bir işadamıydı. O kadar meşguldü ki Küçük Prens'in geldiğini görmemişti bile.

"Günaydın" dedi Küçük Prens ona. "Sigaranız sönmüş."

"Üç iki daha beş eder. Beş yedi daha on iki. On iki üç daha on beş. Günaydın. On beş yedi daha yirmi iki. Yirmi iki altı daha yirmi sekiz. Sigaramı

yeniden yakacak zamanım olmadı. Yirmi altı beş daha otuz bir. Vay ! Böylece beş yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir etti."

"Beş yüz milyon ne?" diye sordu Küçük Prens.

"Eh? Sen hâlâ burada mıydın? Beş yüz bir milyon. Duramam… Yapacak çok işim var, Çok önemli işlerim var benim. Boş sözlerle zaman öldüremem. İki beş daha yedi eder..."

"Beş yüz bir milyon ne?" diye sordu Küçük Prens yine. Yanıtını almadan sorusundan asla vazgeçmezdi.

İş adamı başını kaldırdı…

"Bu gezegende yaşamaya başladığımdan bu yana geçen elli dört yıl içinde yalnızca üç kez çalışmam bölündü. İlki yirmi iki yıl önceydi, nereden geldiğini bilmediğim sersem bir kaz konmuştu gezegene. Her yerden yankılanan korkunç sesler çıkarıyordu ve toplamamda tam dört yanlış yaptırdı bana. İkincisi, on bir yıl önceydi, romatizmam tutmuştu. Pek jimnastik yapamıyorum. Boş gezecek zamanım yok. Üçüncüsü, o da işte şimdi! Ne diyordum, beş yüz bir milyon..."

"Ne milyonu?"

İş adamı birden bu soruyu yanıtlamadan rahat bırakılmayacağını anlamıştı.

“Şu küçük nesnelerden, milyon tane” dedi, “bazen gökyüzünde görünen şeyler”

“Sinekler mi?”

“Oh, hayır. Parıldayan küçük şeyler.”

“Arılar mı?”

“Oh, hayır. Tembellere hayal kurduran küçük altın şeyler. Bense boş hayallerle geçiremem hayatımı, önemli işlerim var benim.”

“Ah! Siz yıldızlardan bahsediyorsunuz?”

“Evet, işte. Yıldızlar.”

“ Beş yüz milyon yıldızla ne yapacaksınız?”

“ Beş yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir. Önemli bir iş yapıyorum burada hatasız olmalı.”

“Beş yüz milyon yıldızla ne yapacaksınız?”

“Onlarla ne mi yapacağım?”

“Evet.”

“Hiç. Onlara sahibim.”

“Yıldızlara mı sahipsiniz?”

“Evet.”

“Ama gördüğüm kral?”

"Krallar yönetirler, sahip olmazlar. İkisi çok farklıdır."

"Yıldızlara sahip olmanın size ne yararı var?"

"Beni zengin etmek gibi bir yararı var." "Zengin olmanın ne yararı var peki?"

"Zengin olunca yeni yıldızlar satın alabilirim. Yenileri keşfedilirse..."

"Bu adamın düşünceleri biraz zavallı ayyaşınkilere benziyor…" dedi kendi kendine Küçük Prens.

Yine de, halen biraz daha sorusu vardı.

"İnsan nasıl yıldızlara sahip olabilir?"

"Sence onlar kimin?" diye aksi bir şekilde sordu iş adamı.

"Bilmiyorum. Hiç kimsenin."

"O zaman bana aitler, çünkü bunu ilk düşünen kişi benim."

"Tüm gereken bu mu?"

"Kesinlikle, sahipsiz bir elmas buldun diyelim, o senindir. Sahipsiz bir ada keşfettiğinde, ada senindir. Aklına daha önce kimsenin aklına gelmeyen bir fikir geldi, hemen patentini alırsın, senin olur. İşte tıpkı bunun gibi, yıldızların sahibi benim, çünkü benden önce kimse onlara sahip çık-

mayı düşünemedi."

"Evet, doğru" dedi Küçük Prens. "Peki, ne yapıyorsunuz onlarla?"

"Kayda geçiriyorum" dedi işadamı. "Sayıyorum. Sonra yine sayıyorum. Zor bir iş ama ben tam böyle önemli işler için yaratılmış bir insanım."

Küçük Prens hâlâ tam tatmin olmamıştı.

"Bir ipek atkım olsa" dedi, "boynuma sarıp götürebilirim. Bir çiçeğim olsa, koparıp onu da götürebilirim. Ama yıldızları gökyüzünden koparıp alamazsınız..."

"Hayır, ama bankaya yatırabilirim." "O ne demek?"

"Yani yıldızlarımın sayısını bir kâğıda yazar, bu kağıdı da bir çekmeceye koyup kilitlerim."

"Hepsi bu mu?"

"Bu yeterli" dedi iş adamı.

"Bu eğlenceli" diye düşündü Küçük Prens. "Pek şiirsel, ama çok önemsenecek bir iş değil."

Önemli işler konusunda Küçük Prens büyüklerinkinden farklı düşüncelere sahipti.

"Benim bir çiçeğim var" diye devam etti işadamıyla konuşmasına, "ona her gün suyunu veriyorum. Her hafta temizlediğim üç volkanım var

(hatta bunlardan biri sönmüş olan volkanım, ne olur ne olmaz diye). Onların sahibi olmam çiçeğimin de, volkanlarımın da biraz işine geliyor. Ama siz yıldızların hiçbir işine yaramıyorsunuz ki..."

İş adamı ağzını açtı, ama söyleyecek bir şeyi yoktu. Küçük Prens oradan uzaklaştı.

"Şu büyüklerin tümü de çok garip" diye kendi kendine söylenerek yolculuğuna devam etti.

14

Beşinci gezegen çok ilginçti. Çok küçüktü. Üzerinde bir sokak lambası vardı ve bu lambayı yakan adamın sığacağı kadar yer vardı sadece. Küçük Prens uzayın bir köşesinde, üzerinde hiçbir insanın ve hiçbir evin bulunmadığı bir gezegende bu lamba ve bu adamın ne işe yarayabileceğine dair bir açıklama getiremedi. Ama kendi kendine şöyle söylendi:

"Büyük ihtimalle bu garip bir adam. Ama o kral kadar, kendini beğenmiş adam kadar, ayyaş adamla iş adamı kadar garip olamaz. En azından yaptığı işin bir anlamı var. Sokak lambasını yaktığında bir yıldız ya da bir çiçek daha kazandırmış oluyor bize. Lambayı söndürdüğü zaman da çiçe-

ği ya da yıldızı uykuya göndermiş oluyor. Bu çok güzel bir iş. Ve güzel olduğu için de yararlı."

Gezegene vardığında fenerciyi selamladı.

"Günaydın. Lambanızı neden söndürdünüz?"

"Emirler böyle" dedi lambacı. "Günaydın."

"Emirler nedir?"

"Söndürmem gerektiğini belirten emir. İyi akşamlar."

Ve yine lambayı yaktı.

"Ama niye yine yaktınız?"

"Emir böyle" dedi fenerci yine.

"Anlamıyorum" dedi Küçük Prens.

Fenerci, "Anlayacak bir şey yok" dedi. "Emir emirdir. Günaydın." Ve lambayı söndürdü.

Sonra da üzerinde kırmızı küçük kareler bulunan bir mendille alnında biriken terleri sildi.

"Korkunç bir mesleğim var. Eskiden bir anlamı vardı. Sabahları söndürüp, akşamları yakıyordum. Gündüzün kalan bölümünü dinlenerek, geceyi de uyuyarak geçirebiliyordum."

"O zamandan sonra emirler mi değişti?"

Çok kötü bir meslek bu!

“Emirler değişmedi” dedi lambacı. “Bu bir trajedi Yıldan yıla gezegen daha hızlı dönmeye başladı, ama emir değişmedi!”

“Sonra ne oldu?” diye sordu Küçük Prens.

“Sonra, gezegen şimdi kendi çevresindeki dönüşünü bir dakikada tamamlıyor ve bu yüzden de kendime ayıracak saniyem bile kalmıyor. Dakika başı lambayı yakıp söndürmek zorundayım!”

“Bu çok eğlenceli! Yaşadığınız yerde, bir gün sadece bir dakika sürüyor yani!”

“Hiç de eğlenceli değil!” dedi fenerci. “Şu konuşmamızı yaptığımız sırada tam bir ay geçti.”

“Bir ay mı?”

“Evet, bir ay. Otuz dakika. Otuz gün yani. İyi akşamlar.” Sonra da lambasını tekrar yaktı.

Küçük Prens görevine bu denli sadık olan adamı sevdiğini düşündü. İskemlesini kaydırarak peşine takıldığı kendi günbatımlarını düşündü; yeni arkadaşına yardım etmek istedi.

“Biliyor musunuz” dedi. “Size dilediğinizde dinlenebilmeniz için bir yol gösterebilirim...”

“Hep dinlenmek istiyorum” dedi fenerci.

Birinin hem görevine sadık, hem de tembel olması mümkündü.

Küçük Prens açıklamasını sürdürdü:

"Bu gezegen öyle küçük ki, üç adımda çevresini dolaşırsınız. Hep gündüz olmasını istiyorsanız ağır ağır yürürsünüz. Dinlenmek istediğinizde yürürsünüz ve gün istediğiniz kadar uzun sürer."

"Bu da yeterince iyi değil" dedi fenerci. "Hayatta tek sevdiğim şey uyumak."

"O zaman şanssızsınız" dedi Küçük Prens.

"Şanssızım" dedi fenerci. "Günaydın."

Ve lambasını söndürdü.

"Bu adam" dedi Küçük Prens kendi kendine, " bu adamı ötekiler çok küçümserdi herhalde" diye düşündü yine yola koyulurken: Kral, kendini beğenmiş adam, ayyaş, işadamı. Yine de gülünç olmayan tek kişi o gibi geliyor bana. Belki de kendisinden başka bir şeyi daha düşündüğü içindir."

Sonra da içini çekerek, yine kendi kendine şöyle dedi:

"Arkadaşım olarak seçebileceğim tek kişi o. Ama gezegeni çok küçük. İkimize birden yer yok…"

Küçük Prens'in kendine asıl itiraf edemediği şey üzüntüsünün daha ziyade bir günde 1440 günbatımı izleyemeyeceğinden kaynaklanmasıydı!

15

Altıncı gezegen bir öncekinden on kez daha büyüktü. Büyük büyük kitaplar yazmakta olan yaşlı bir adam yaşıyordu burada.

"Oh, şuna bak! Bir gezgin!" diye haykırdı kendi kendine Küçük Prens'in geldiği görünce.

Küçük Prens masaya oturup bir süre derin derin soludu. Çok uzun bir yolculuktu ve çok uzaktan geliyordu!

"Nereden geliyorsun?" diye sordu adam.

"Bu büyük kitapta nedir?" dedi Küçük Prens. "Ne yapıyorsunuz?"

"Ben coğrafyacıyım" dedi adam.

"Coğrafyacı nedir?" diye sordu Küçük Prens.

"Coğrafyacı bütün denizlerin, kentlerin, dağların ve çöllerin yerini bilen bir bilim adamıdır."

"Bu çok ilginç" dedi Küçük Prens. "İşte sonunda gerçek bir meslek!" Sonra da çevresine bakındı. Coğrafyacının gezegeni Küçük Prens'in gördüğü en görkemli ve en büyük gezegendi.

"Gezegeniniz çok güzel" dedi coğrafyacıya.

"Okyanuslar var mı?"

"Sana söyleyemem" dedi coğrafyacı.

"Ah!" Küçük Prens hayal kırıklığına uğramıştı. "Dağlar var mı?"

"Sana söyleyemem" dedi coğrafyacı.

"Peki kentler, ırmaklar, çöller?"

"Bunları da söyleyemem" dedi adam.

"Ama siz coğrafyacısınız!"

"Kesinlikle" dedi coğrafyacı, "Ama gezgin değilim. Gezegenimde tek bir gezgin yok.

Kentleri, akarsuları, dağları, denizleri, okyanusları ve çölleri gidip saymak coğrafyacının işi değildir. Coğrafyacının gezip tozmaktan daha önemli işleri vardır. Bu masadan ayrılamaz ama gezginleri kabul edebilir. Onlara sorular sorar, gezi izlenimlerini not alır. Eğer gezginlerden herhangi birinin anlattıkları ilginç gelirse, hemen o gezginin kişiliğini araştırır."

"O neden?"

"Çünkü yalan söyleyen bir gezgin, coğrafyacının kitapları için felaket demektir. Çok içen bir gezgin de."

"Neden?" diye sordu Küçük Prens.

"Çünkü sarhoş gezginler her şeyi çift görürler. Sonra coğrafyacının kitaplarına bir yerine iki dağ yazdırabilirler."

"Ben birini biliyorum" dedi Küçük Prens, "kötü bir gezgin olurdu ondan."

"Olabilir, daha sonra, eğer gezginin ahlakı yerindeyse keşfettiği yerlerle ilgili olarak sorgulama yapılır."

"Biri oraya gider değil mi?"

"Hayır. Bu zor olurdu. Gezginin kanıt getirmesi istenir. Örneğin, gezgin yeni bir dağ keşfettiğini söylüyorsa, oradan büyük kayalar getirmesi istenir."

Coğrafyacı birden heyecanla yerinden sıçradı.

"Ama sen, sen uzaklardan geldin! Sen bir gezginsin! Bana gezegenini anlatmalısın!"

Coğrafyacı büyük kayıt defterini açtı ve kurşunkaleminin ucunu sivriltti. Gezginlerin anlattıkları önce kurşun kalemle yazılırdı. Gezginler uygun kanıtlar getirene kadar mürekkeple yazmak için beklenirdi.

"Peki?" dedi coğrafyacı beklenti içinde.

"Oh, yaşadığım yerde" dedi Küçük Prens, "Çok da ilginç değil. Çok küçük bir yer. Üç volkanım var. İkisi aktif ve biri sönük. Ama hiç belli olmaz."

"Hiç belli olmaz" dedi coğrafyacı.

"Bir de çiçeğim var."

"Çiçekleri kaydetmiyoruz" dedi coğrafyacı.

"O da neden? Çiçek gezegenimdeki en güzel şey!"

"Onları kaydetmiyoruz" dedi coğrafyacı, "çünkü onlar geçici."

" 'Geçici' ne demek?"

"Coğrafya kitapları" dedi coğrafyacı, " kitaplar içinde en önemli olanlarıdır. Hiçbir zaman eskimezler. Bir dağın yer değiştirdiği çok enderdir.

Bir okyanusun sularının boşalması da. Biz sonsuza dek kalıcı şeyleri yazarız."

"Ama sönmüş volkanlar tekrar hayat bulabiliyor" dedi Küçük Prens lafını keserek. " 'Geçici' ne demek?"

"Sönmüş ya da sönmemiş, bizim için fark etmez" dedi coğrafyacı. "Bizim için önemli olan onun bir dağ olduğu. Bu değişmez."

"Ama 'geçici' ne demek?" diye tekrarladı Küçük Prens, yanıtını almadan bir sorunun peşini bırakmazdı.

"Şu demek, 'hızla yok olma tehlikesi içinde olan şey demek.'"

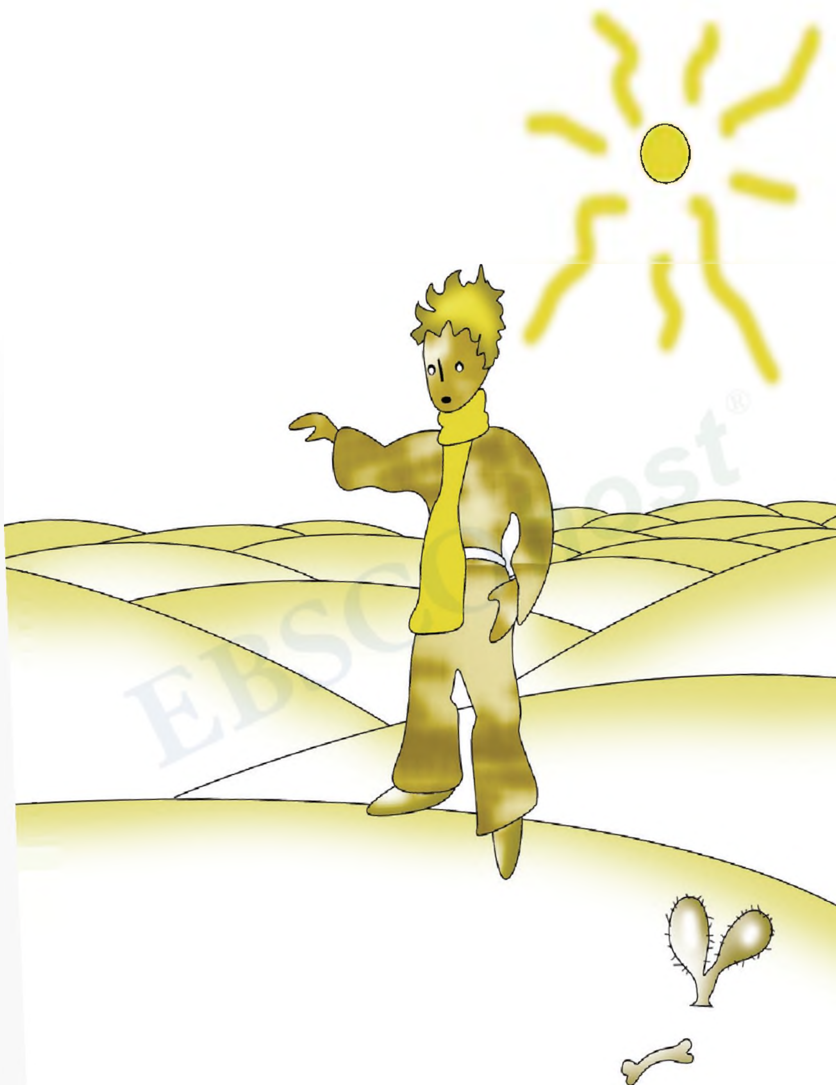
"Benim çiçeğim hızla yok olma tehlikesi içinde mi?" "Kesinlikle öyle."

"Çiçeğim geçici" dedi Küçük Prens kendi kendine. "Kendini dünyaya karşı savunmak için yalnızca dört dikeni var ve ben onu gezegenimde yapayalnız bıraktım!"

Bu onun ilk pişmanlık hissettiği andı. Ama tekrar cesaretini topladı. "Şimdi nereyi ziyaret etmemi önerirsiniz?" diye sordu.

"Dünya gezegenini" dedi coğrafyacı. "İyi bir ünü var."

Ve Küçük Prens çiçeğini düşünerek yola koyuldu.

16

Yedinci gezegen böylece Dünya oldu.

Dünya öyle sıradan bir gezegen değildir! Orada tam 111 kral (Zenci kralları da unutmamak gerekir), 7000 coğrafyacı, 900,000 iş adamı, 7,500,000 ayyaş, 311,000,000 kendini beğenmiş yani, yaklaşık 2,000,000,000 yetişkin var.

Dünya'nın ebadı hakkında siz bir fikir vermek için şöyle belirteceğim; elektriğin bulunmasından önce altı kıtanın tamamında sokak lambaları için tam 462.511 kişilik fenerci ordusuna ihtiyaç vardı.

Uzaktan bakıldığında gerçekten muhteşem bir görüntüydü. Sanki bir operadaki balerinler gibi düzen içinde hareket ederdi bu ordu. Önce Yeni Zelanda ve Avustralya'daki fenerciler lambaları yakar ve sonra uykuya yatarlardı. Sonra Çin ve Sibirya'daki fenerciler dansa dâhil olur ve görevlerini yapıp yerlerine çekilirlerdi. Sonra Rus ve Hintli fenercilere gelirdi sıra; daha sonra da Afrika ve Avrupa; son olarak da Güney ve Kuzey Amerikalı fenerciler iş başında olurdu. Bu sırayı bozmamak için asla hata yapmazlardı. Muhteşemdi.

Yalnızca iki kişinin, Kuzey Kutbu'ndaki ve Güney Kutbu'ndaki birer lambanın sorumlusu olan fenercilerin işi azdı, yılda yalnızca iki kez iş çıkıyordu onlara.

17

Doğrusu insan biraz oyuna dalınca gerçeklerden uzaklaşıyor. Fenerciler hakkında anlattıklarımda tamamen dürüst değildim. Üstelik bilmeyenlere gezegenimiz hakkında yanlış fikir verme riski de var. İnsanlar Dünya'da çok az yer kaplarlar. İki milyar insanın tümünü ayakta tıpkı açık hava toplantılarındaki gibi bir araya toplasanız, eni boyu otuzar kilometre olan bir alana rahatlıkla sığarlar. Yani tüm insanlık pasifikteki küçük bir adacığa sığar.

Büyükler tabi ki bunu söylediğinizde inanmazlar. Çok daha geniş bir yer kapladıklarını sanırlar. Baobap ağaçları gibi önemserler kendilerini. Kendilerinin hesap etmelerini önermelisiniz. Rakamları çok sevdikleri için bundan hoşlanacaklardır. Ama siz bunun için zaman harcamayın. Bu gereksiz. Bana güvendiğinizi biliyorum.

Küçük Prens Dünya'ya geldiğinde hiç kimseyi görememesine çok şaşırdı. Yanlış gezegene geldiğini düşünüyordu ki, kumun üzerinde altın gibi parıldayan ay ışığı rengindeki yılanı gördü.

“İyi akşamlar” dedi Küçük Prens nazikçe.

“İyi akşamlar” dedi yılan.

"Bu geldiğim gezegen hangisi?" diye sordu Küçük Prens.

"Dünya; burası Afrika" diye cevapladı yılan.

"Ah! O zaman Dünya'da hiç insan yok?"

"Burası çöl. Çölde insan yok. Dünya büyüktür" dedi yılan. Küçük Prens bir taşın üstüne oturdu, bakışlarını gökyüzüne çevirdi.

"Bilmek isterdim" dedi, "Günün birinde hepimiz kendi yıldızımızı bulalım diye mi hepsi böyle birbirinden uzak… Bak, şu benim gezegenim! Tam üstümüzde, ama ne kadar uzak!"

"Çok güzel" dedi yılan. "Seni buralara getiren nedir?"

"Bir çiçekle sorunlarım vardı" dedi Küçük Prens

"Ah!" dedi yılan. Ve ikisi de sustu.

"İnsanlar nerede?" diye söze devam etti Küçük Prens. "Çölde insan biraz yalnız hissediyor..."

"İnsanların arasında da yalnız hissedilir" dedi yılan.

Küçük Prens uzun süre ona baktı.

"Sen komik bir hayvansın" dedi. "Parmağım kadar kalınlığın..."

Ama bir kralın parmağından bile daha güçlü-yüm" dedi yılan.

Küçük Prens gülümsedi.

"O kadar da güçlü değilsin. Ayakların bile yok. Gezinemiyorsun…"

"Seni gemilerin götürebileceğinden daha uzaklara götürebilirim istersen" dedi yılan.

Küçük Prens'in ayak bileğine sarıldı, altın bir bilezik gibi.

"Kime dokunursam, onu geldiği dünyaya geri gönderirim" dedi yine. "Ama sen masum ve içten bir çocuksun. Bir yıldızdan geliyorsun…"

Küçük Prens cevap vermedi.

"Sana acıyorum. Bu granitten yapılmış Dünya'da ne kadar güçsüzsün" dedi yılan. "Sana yardım edebilirim. Eğer bir gün kendi gezegenini çok özlersen…"

"Oh! seni iyi anlıyorum" dedi Küçük Prens. "Ama niçin hep bilmece gibi konuşuyorsun?"

"Hepsini çözerim ben" dedi yılan.

Ve sonra ikisi de sustu.

Küçük Prens uzun süre ona baktı. "Sen komik bir hayvansın" dedi. "Parmağım kadar kalınlığın..."

18

Küçük Prens çölü geçti ve bu sırada yalnızca bir çiçekle karşılaştı. Üç taç yapraklı önemsiz bir çiçekti.

"Günaydın" dedi Küçük Prens.

"Günaydın" dedi çiçek.

Küçük Prens, "İnsanlar nerede?" diye kibarca sordu.

Çiçek bir keresinde bir kervanın geçtiğini görmüştü.

"İnsanlar mı?" dedi şaşırarak. "Sanırım onlardan altı ya da yedi tane var. Birkaç yıl önce görmüştüm. Ama nerede olduklarını kimse bilemez. Rüzgârda sürükleniyorlar. Kökleri yok, bu yüzden de hayat onlar için zor."

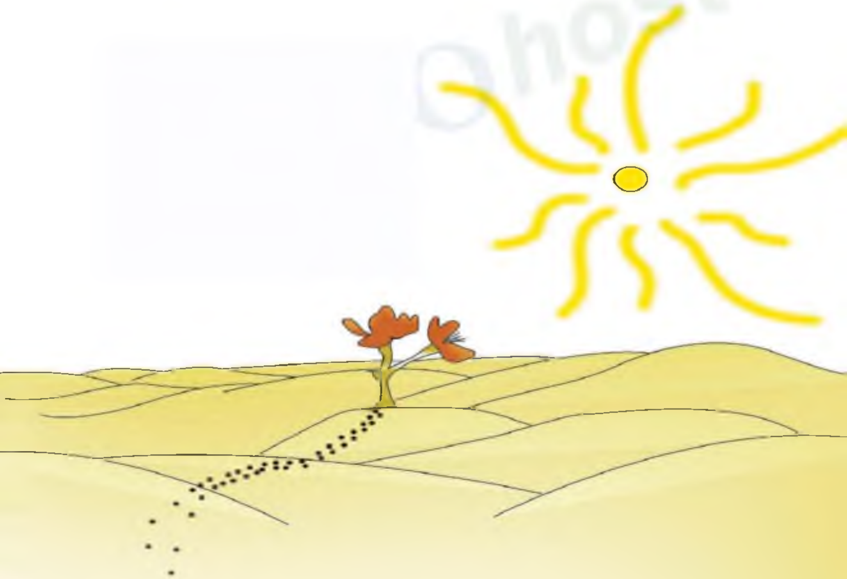
"Hoşça kal" dedi Küçük Prens.

"Hoşça kal" dedi çiçek.

19

Daha sonra Küçük Prens yüksek bir dağa tırmandı. Kendi volkanlarından başka dağ görmemişti; onlar da yalnızca dizlerine kadar geliyordu. Sönmüş olan volkanını tabure olarak kullanıyordu. "Bu kadar yüksek bir dağın tepesinden herhalde bütün gezegeni, bütün insanları görürüm..." dedi kendi kendine.

Ama hiç bir şey göremedi sadece uçları iğne gibi sipsivri kayalar vardı.

"Günaydın" dedi nazikçe.

"Günaydın... Günaydın... Günaydın..." dedi yankı.

"Kimsiniz?" dedi Küçük Prens.

"Kimsiniz... Kimsiniz... Kimsiniz?" diye cevapladı yankı.

"Arkadaşım olun. Yalnızım..." dedi.

"Yalnızım... Yalnızım... Yalnızım..." diye yanıtladı yankı.

"Ne tuhaf bir gezegen!" diye düşündü Küçük Prens. "Kupkuru ve sipsivri; ürkütücü ve sert. İnsanlarında da hayal gücü yok. Ne söylerseniz aynısını yineliyorlar. Benim gezegenimde bir çiçeğim vardı. Önce o söze başlardı…"

20

Küçük Prens kumların, kayaların ve karların içinden yaptığı uzun yolculuğun sonunda bir yola ulaştı. Bütün yollar insanların yaşadığı yerlere giderdi.

"Günaydın" dedi Küçük Prens.

Açmış güllerle dolu bir bahçenin önündeydi.

"Günaydın" dedi güller. Küçük Prens onları uzun uzun süzdü; kendi çiçeğine benziyorlardı.

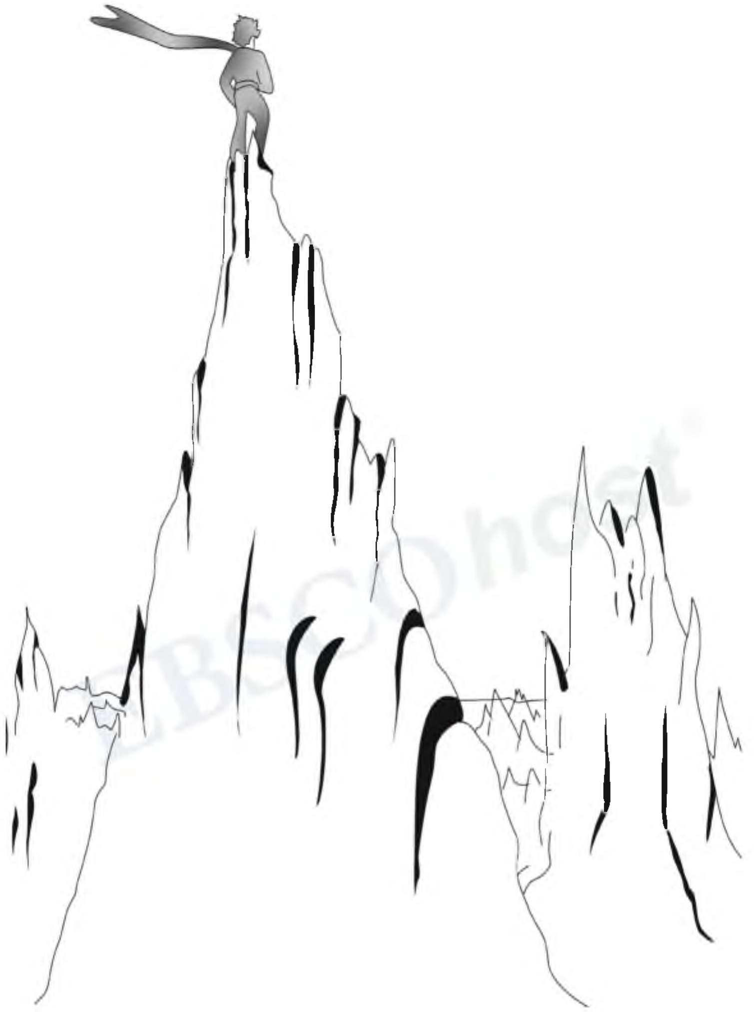
"Kimsiniz?" diye sordu şaşkınlıkla.

"Biz gülleriz" dedi güller.

Birden Küçük Prens'in içi üzüntüyle doldu. Çiçeği ona evrende başka bir eşi benzeri bulunmadığını söylemişti. Oysa işte burada, tek bir bahçede beş bin tane birden vardı!

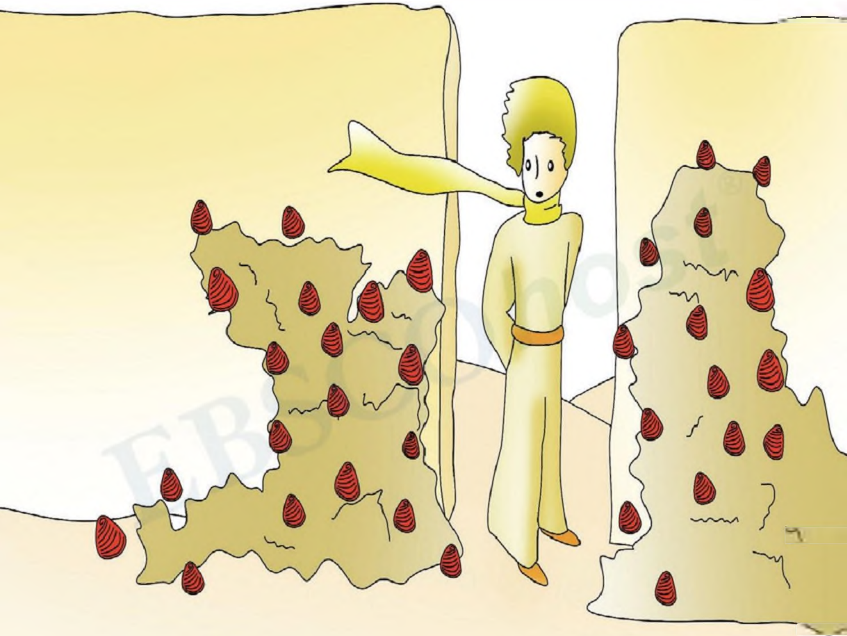
"Görseydi çok sıkılırdı" dedi kendi kendine. "Hemen öksürmeye başlar, alay edilmesin diye ölüyormuş gibi yapardı. Ve benim de onu yaşama döndürmek için çırpınmamı beklerdi. Eğer öyle yapmazsam gerçekten ölmeye bırakırdı kendini…"

Küçük Prens düşüncelere dalmıştı: "Eşi benzeri bulunmayan bir çiçeğe sahip olduğum için

"Bu gezegen çok fazla kuru, sivri ve çok tuzlu..."

çok zengin olduğumu düşünüyordum; yalnızca sıradan bir gülüm varmış. Sıradan bir gül ve dizime kadar gelen üç volkan hatta birisi belki de artık sonsuza dek söndü... Bunlar beni hiç de büyük bir prens yapmıyor..."

Küçük Prens çimenlere uzandı ve ağladı...

21

İşte tilki o zaman ortaya çıktı.

"Günaydın" dedi Küçük Prens'e"

"Günaydın" dedi Küçük Prens nazikçe, ama kimseyi görememişti.

"Buradayım" dedi tilki. "Elma ağacının altında."

""Kimsiniz" dedi Küçük Prens. Sonra da, "Çok güzel görünüyorsunuz" diye ekledi

"Tilkiyim ben" dedi tilki.

"Gelin ve benimle oynayın?" dedi Küçük Prens. "Çok mutsuzum."

"Oynayamam" dedi tilki, "evcil değilim ben.

"Ah! Affedin beni" dedi Küçük Prens.

Ama bir süre düşündükten sonra şöyle ekledi:

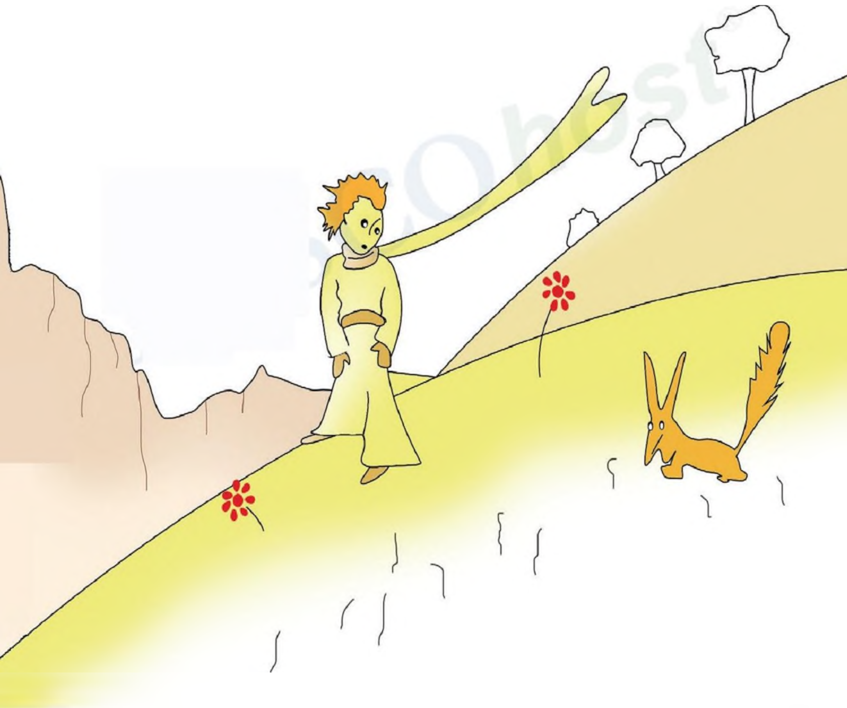
"Evcil ne demek?"

"Sen burada yaşamıyorsun" dedi tilki. "Ne arıyorsun buralarda?"

"İnsanları arıyorum" dedi Küçük Prens. "Evcil ne demek?"

"İnsanlar" dedi tilki. "Silahları var ve avlıyorlar. Çok can sıkıcı. Ayrıca tavuk yetiştiriyorlar. Tek konuları bunlar. Tavuk mu arıyorsun?"

"Hayır" dedi Küçük Prens. "Arkadaş arıyorum. Şu evcil ne demek?"

“Genellikle ihmal edilen bir iş” dedi tilki. “Bağlar kurmak anlamına geliyor.”

“Bağlar kurmak mı?”

“Evet, sadece öyle” dedi tilki. “Sen benim için hâlâ yüz bin öteki çocuk gibi herhangi bir çocuksun. Benim için gerekli de değilsin. Senin için de aynı şey geçerli. Ben de senin için yüz bin öteki tilkiden hiç farkı olmayan herhangi bir tilkiyim. Ama beni evcilleştirirsen, birbirimiz için gerekli oluruz. Benim için sen dünyadaki herkesten farklı birisi olursun. Ben de senin için eşsiz benzersiz olurum…”

“Anlamaya başlıyorum” dedi Küçük Prens. “Bir çiçek var… Sanırım o beni evcilleştirdi…”

“Bu mümkün” dedi tilki. “Dünyada böyle şeyler görülür.”

“Oh, ama o Dünya’da değil!” dedi Küçük Prens.

Tilki şaşırmış görünüyordu ve meraklanmıştı. “Başka bir gezegende mi?”

“Evet.”

“O gezegende avcılar var mı?” “Hayır.”

“Ah, bu ilginç! Tavuklar var mı?”

“Hayır.”

“Hiçbir şey mükemmel değildir, diye içini çekti tilki. Ama aklına bir fikir geldi.

“Benim yaşamım çok tekdüze” diye anlatmaya başladı. “Ben tavuk avlıyorum, insanlar da beni. Bütün tavuklar birbirine benziyor, bütün insanlar da... Bu yüzden çok sıkılıyorum. Ama beni evcilleştirirsen yaşamıma bir güneş doğmuş olacak. Duyduğum bir ayak sesinin ötekilerden farklı olduğunu bileceğim. Öteki ayak sesleri beni köşe bucak kaçırırken, seninkiler tıpkı bir müzik sesi gibi beni çağıracak, sığınağımdan çıkaracak. Bak, şu buğday tarlalarını görüyor musun? Ben ekmek yemem. Buğday benim hiçbir işime yaramaz. Buğday tarlalarının da hiçbir anlamı yoktur benim için. Bu da çok üzücü. Ama senin saçların altın sarısı. Beni evcilleştirdiğini bir düşün! Buğday da altın sarısı. Buğday bana hep seni hatırlatacak. Ve ben buğday tarlalarında esen rüzgârın sesini de seveceğim...”

Tilki uzun bir süre Küçük Prense baktı.

“Lütfen evcilleştir beni!” dedi.

“Ben de çok isterim” diye cevapladı Küçük Prens. “Ama çok zamanım yok. Keşfetmem gereken arkadaşlar ve anlamam gereken çok şey var.”

“İnsan ancak evcilleştirirse anlar” dedi tilki. “İnsanların artık bir şeyleri anlamaya zamanları

yok. Mağazalardan her istediklerini satın alıyorlar. Ama arkadaşlık satılan bir mağaza olmadığı için

Artık arkadaşları yok. Eğer bir arkadaş istiyorsan, beni evcilleştir…"

"Seni evcilleştirmek için ne yapmalıyım?" diye sordu Küçük Prens.

"Çok sabırlı olmalısın" diye cevapladı tilki. "Önce benden şöyle uzağa oturacaksın, yani şöyle, çimenlerin üstüne. Gözümün ucuyla sana bakacağım, sen bir şey söylemeyeceksin. Sözler yanlış anlamaların kaynağıdır. Ama her gün biraz daha yakınıma oturacaksın..."

Ertesi gün Küçük Prens yine geldi.

"Aynı saatte gelmek daha iyi olabilirdi" dedi tilki. "Örneğin sen öğleden sonra dörtte geleceksen, ben saat üçte mutlu olmaya başlarım. Mutluluğum her dakika artar. Saat dörtte artık sevinçten ve meraktan deli gibi olurum. Ne kadar mutlu olduğumu görmüş olursun. Ama herhangi bir zamanda gelirsen yüreğim saat kaçta senin için çarpacağını bilemez. İnsanın kendine has adetleri olmalı..."

"Adet nedir?" diye sordu Küçük Prens.

"Bunlar da çoğunlukla ihmal edilen faaliyetlerdir" dedi tilki. "Adetler bir günü öteki günler-

den, bir saati öteki saatlerden farklı kılan şeylerdir. Örneğin benim avcılarımın bir âdeti vardır. Her perşembe köyün kızlarıyla dansa giderler. Bu nedenle perşembeleri benim için güzel günlerdir. Üzüm bağlarına kadar sokulabilirim o günler. Ama avcılar dansa herhangi bir günün herhangi bir saatinde gidiyor olsalardı hiç tatilim olmazdı.”

Böylece Küçük Prens tilkiyi evcilleştirdi. Ve ayrılma zamanı yaklaştığında;

“Ah” dedi tilki, “Ağlayacağım.”

“Bu senin suçun” dedi Küçük Prens. “Seni üzmek istememiştim, ama seni evcilleştirmemi istedin…”

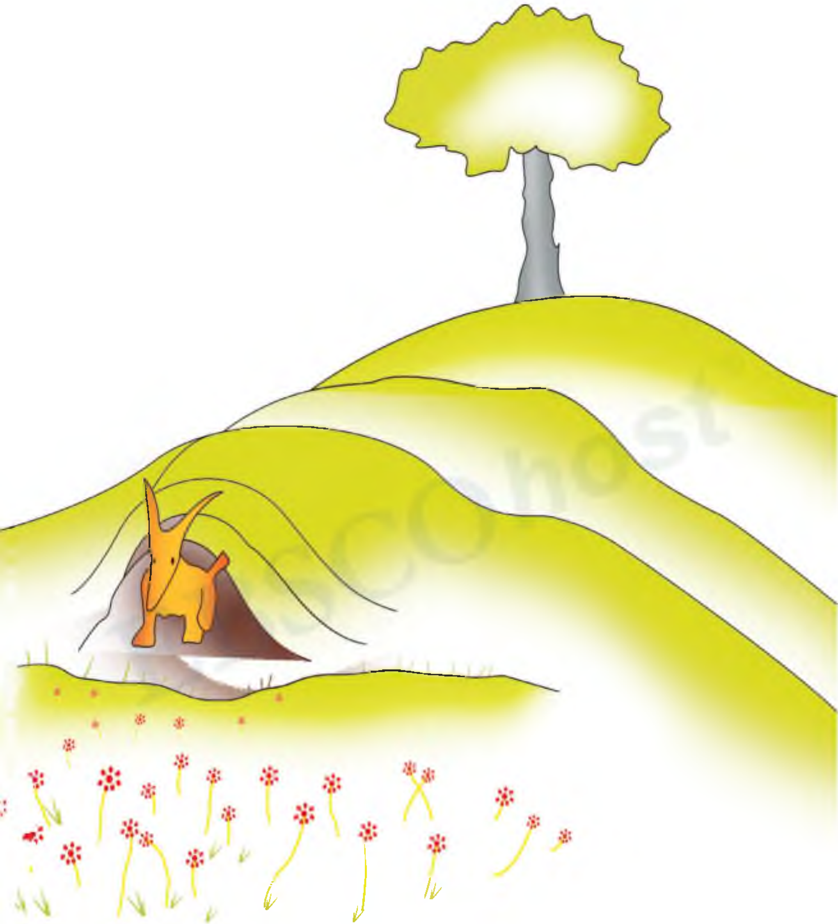
“Evet, öyle” dedi tilki.

“Ama şimdi ağlayacağını söylüyorsun!” dedi Küçük Prens.

“Evet, aynen öyle” dedi tilki.

“O zaman bu senin için hiç de iyi olmadı!”

“Benim için

"Örneğin sen öğleden sonra dörtte geleceksen, ben saat üçte mutlu olmaya başlarım..."

iyi oldu" dedi tilki, "buğdayların rengi yüzünden." Ve ekledi

"Gidip güllere tekrar bak şimdi. Kendi gülünün benzersiz olduğunu göreceksin. Sonra da gel vedalaşalım. Sana hediye olarak bir sır vereceğim."

Küçük Prens güllere bakmak için uzaklaştı.

"Sizler benim gülüm gibi değilsiniz" dedi. "Hatta hiçbir şeysiniz. Çünkü ne birileri sizi evcilleştirdi ne de siz birilerini. İlk gördüğüm zamanki tilkim gibisiniz. O zaman yüz bin başka tilkiden herhangi biriydi. Ama şimdi arkadaşım oldu ve benim için dünyada eşi yok."

Güller çok utanmışlardı…

"Çok güzelsiniz, ama boşsunuz benim için" diye devam etti." İnsan sizin için ölemez. Doğru, gelip geçen biri için benim çiçeğimin sizden hiçbir farkı olmaz. Ama o benim için yüzlercenizden daha önemli; çünkü suladığım, cam bir fanusun altına koyduğum, önüne siperlik yerleştirdiğim çiçek o, çünkü tırtılları ben onun için öldürdüm. (İki üç tanesi hariç, kelebek olsunlar diye), çünkü yakındığı, övündüğü ya da hiçbir şey söylemediği zamanlarda dinlediğim o, çünkü o benim gülüm."

Ve tekrar tilkinin yanına döndü. "Hoşça kal" dedi.

Böyle deyip, çimenlerin üzerine uzandı
ve ağlamaya başladı…

“Hoşça kal” dedi tilki. “İşte sana sırrım, çok basit bir sır; İnsan yalnız yüreğiyle doğruyu görebilir; asıl görülmesi gereken gözlere görünmez.”

“ Asıl görülmesi gereken gözlere görünmez…” diye tekrarladı Küçük Prens, böylece hatırlayabilecekti.

“ Gülünü senin için önemli kılan, onun için harcamış olduğun zamandır.”

“ Onun için harcamış olduğum zaman…” diye tekrarladı Küçük Prens, böylece hatırlayabilecekti.

“ İnsanlar bu gerçeği unuttular” dedi tilki. “Ama sen unutmamalısın. Evcilleştirdiğimiz şeyden sonsuza dek sorumlu oluruz. Sen gülünden sorumlusun...”

“ Ben gülümden sorumluyum…” diye tekrarladı Küçük Prens, böylece hatırlayabilecekti.

22

“Günaydın” dedi Küçük Prens.

“Günaydın” dedi demiryolu makasçısı.

“Burada ne yapıyorsunuz?” diye sordu Küçük Prens.

“Binlerce yolcunun gitmek istedikleri yöne gitmelerini sağlıyorum” dedi makasçı. “Trenlerin

kimini sağa, kimini sola gönderiyorum."

Gök gürültüsünü andıran bir sesle geçen ışıl ışıl bir ekspres treni makasçının kulübesini sarstı.

"Çok aceleleri var" dedi Küçük Prens. "Neyi arıyorlar?"

"Bunu o trenin makinisti bile bilmez" dedi makasçı.

İkinci ışıl ışıl ekspres, bu kez ters yöne doğru hızla geçti.

"Hemen geri mi dönüyorlar?" diye sordu Küçük Prens.

"Bunlar aynıları değil" dedi makasçı. "Bu bir tür değişim." "Bulundukları yerde mutlu değiller mi?" diye sordu Küçük Prens.

"Kimse bulunduğu yerden memnun değildir" dedi makasçı.

Üçüncü bir trenin, gök gürültüsünü andıran bir sesle geldiğini duydular. "İlk geçenleri mi kovalıyorlar?" diye sordu Küçük Prens.

"Hiç bir şeyi kovalamıyorlar" dedi makasçı. "Uykudalar şimdi. Uykuda değillerse bile esniyorlardır. Yalnızca çocuklar burunlarını cama dayamışlardır."

"Yalnızca çocuklar neyi aradıklarını biliyorlar"

dedi Küçük Prens. "Paçavradan bir bebekle zaman öldürürler ve o bebek çok önemli olur onlar için ve eğer birisi onu ellerinden almaya kalkarsa ağlarlar..."

"Şanslılar" dedi makasçı.

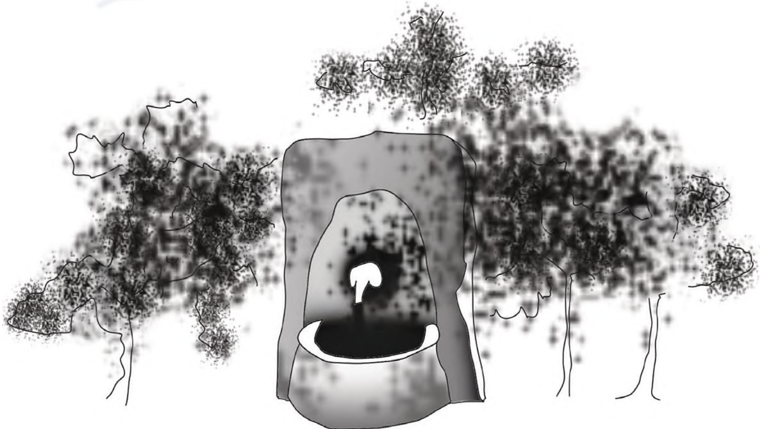
23

"Günaydın" dedi Küçük Prens.

"Günaydın" dedi tacir.

Susuzluk giderici olarak icat edilmiş haplar satan bir tacirdi bu. Haftada yalnızca bir hap yutuyorsunuz ve hiçbir şey içme ihtiyacınız olmuyordu.

"Bunları neden satıyorsun?" diye sordu Küçük Prens.

"Çünkü çok zaman kazandırıyor" dedi tacir. "Uzmanlar hesaplamışlar. Bu haplarla haftada elli üç dakika kazanılıyor."

"Peki, ne yapacağım o elli üç dakikayla?" "İstediğin herhangi bir şeyi…"

"Bence" dedi Küçük Prens, "istediğimi yapacağım elli üç dakikam varsa, bir su kaynağına doğru yürümeyi seçerim."

24

Çölde kazaya uğradığımdan bu yana sekiz gün geçmişti. Tacirin öyküsünün sonunu dinlerken son yudum suyumu içiyordum.

"Evet" dedim Küçük Prense. "Anlattıkların çok hoş ama ben hâlâ uçağımı tamir edemedim, içecek bir şeyim de kalmadı. Doğrusu ben de gönlümce bir su kaynağına yürümeyi isterdim!"

"Arkadaşım tilki" dedi Küçük Prens.

"Sevgili küçük adam, bu konunun tilkiyle hiç ilgisi yok!"

"Neden olmasın?"

"Çünkü susuzluktan ölmek üzereyim…"

Söylediğimi takip etmiyordu ve şöyle cevapladı:

"Arkadaşın olması iyi bir şeydir, ölmek üzere olan biri için bile. Örneğin ben bir tilki ile dost olduğum için çok mutluyum..."

"Tehlikenin hiç farkında değil" dedim kendi kendime " "Hiç susamıyor, hiç acıkmıyor ki. Biraz güneş ışığı tüm ihtiyacı..."

Ama dimdik bana bakarak düşüncelerimi cevapladı:

"Ben de susadım. Hadi bir kuyu arayalım..."

Bezginlikle elimi salladım. Koskoca çölde rasgele kuyu aramak saçmaydı. Yine de yürümeye başladık.

Birkaç saat sessizce yürüdükten sonra gece oldu ve yıldızlar çıktı. Susuzluk biraz başımı döndürüyordu, rüyadaymışım gibi baktım yıldızlara. Birden Küçük Prens'in son söylediği aklıma geldi:

"Yani sen de susadın?" diye sordum. Fakat cevap vermedi soruma.

Zar zor şöyle dedi: "Su kalp için de iyidir…"

Bu cevabı anlamadım, ama bir şey söylemedim. Onu sorguya çekmenin bir işe yaramayacağını biliyordum.

Yorgundu. Oturdu. Ben de yanına oturdum. Bir süre sessizlikten sonra yine konuştu:

"Yıldızlar çok güzel, buralardan görünmeyen bir çiçek sayesinde güzeller."

Cevapladım, "Evet, öyle." Ve başka bir şey söylemeden, önümüzde uzanan, ay ışığının aydınlattığı kum tepelerine baktım.

"Çöl güzel" diye ekledi Küçük Prens.

Doğruydu. Çölü her zaman severdim. İnsan çölde bir kum tepesine oturduğunda hiçbir şey görmez, hiçbir şey duymaz. Ama yine de o sessizliğin içinde bir şeyler soluk alıp veriyor, bir şeyler parıldıyor gibidir...

"Çölü güzel yapan" dedi Küçük Prens, "bir yerlerde bir kuyuyu gizliyor olması..."

Kumlardan yayılan gizemli ışığın nedenini anlamıştım aniden... Küçük bir çocukken, eski bir evde yaşamıştım ve evin altında bir hazinenin gömülü olduğunu söylemişlerdi bize. Doğrusu kimse tam olarak nerede olduğunu bilmiyordu, hatta belki de kimse aramamıştı bile. Ama o evin büyüsüydü o. Evim yüreğimin derinliklerinde bir sır saklıyordu...

"Evet" dedim Küçük Prense. "Ev, yıldızlar, çöl… Onları güzel yapan gözle görülmeyen bir şey!"

"Memnun oldum" dedi, "tilkimle aynı fikirde olmana."

Küçük Prens uykuya dalarken onu kucağıma alıp yine yola koyuldum. Derinden etkilenmiştim, karmakarışık olmuştum. Çok narin bir hazine taşıyor gibiydim. Hatta sanki dünyada ondan daha narin bir şey yoktu. Ay ışığının aydınlattığı soluk alnına, yumulu gözlerine, rüzgârın uçuşturduğu saçına baktım ve şöyle söyledim kendi kendime: "Şu anda gördüğüm yalnızca bir kabuk. Asıl önemli olan ise gözle görülmüyor..."

Dudakları belli belirsiz bir gülümsemeyle aralanırken kendi kendime şunları söylüyordum: "Küçük Prens'te beni en çok etkileyen şey uykudayken bile çiçeğine, tüm varlığını bir lambanın ışığı gibi aydınlatan bir gülün hayaline olan bağlılığı..." Şimdi onu daha da narin hissediyordum. Onu korumak, sakınmak istiyordum, eğer bir alev olsaydı küçücük bir esintide sönebilirdi.

Ve yürümeye devam ettim, gün doğarken kuyuyu bulmuştum.

25

"İnsanlar" dedi Küçük Prens, "neyi aradıklarını bilmeden ekspres trenlere binip oradan oraya telaşla gidip geliyorlar..."

Ve ekledi:

"Gereksiz bir iş…"

Bulduğumuz kuyu Büyük Sahra'nın kuyularına benzemiyordu. Sahra'nın kuyuları kumda bir deliktir. Bu kuyu köy kuyusu gibiydi. Ama burada köy yoktu. Rüya gördüğümü sandım...

"Bu çok garip" dedim Küçük Prense. "Her şey kullanıma hazır: Çıkrık, kova, halat..."

Güldü, halatı yakalayıp çıkrığı döndürdü. Çıkrık rüzgârın uzun süre unuttuğu eski bir yel değirmeni gibi inledi.

"Duyuyor musun?" dedi Küçük Prens. "Kuyuyu uyandırdık ve şarkı söylüyor..."

Halatla kendini yormasını istemedim.

"Onu bana bırak" dedim. "Senin için çok ağır."

Kovayı çekip kuyunun kıyısına koydum. Yorgun ama suyu çıkardığımdan dolayı da mutluydum. Çıkrığın sesi kulaklarımdaydı. Titreyen

suda halen oynaşan güneş ışığını görebiliyordum.

"Bu suya susadım" dedi Küçük Prens. "İçmek istiyorum, bana da biraz verir misin?"

Ve ne yapmak istediğini anladım.

Kovayı dudaklarına eğdim. Gözleri kapalı içti. Bu özel bir festival kadar sevimliydi. Sıradan bir susuzluk gidermek olmadığı kesindi. Yıldızların altındaki yolculuğun, çıkrığın sesinin ve kollarımdaki yorgunluğun da payı vardı bu tatlılıkta. Yüreğe iyi gelen bir yanı vardı, armağan gibi. Küçük bir çocukken ki Noel Ağacı gibi, hep birlikte söylediğimiz yeni yıl şarkıları, gülen yüzlerin yumuşaklığı da aldığım armağanları böyle ısıtırdı.

"Yaşadığın yerdeki insanlar" dedi Küçük Prens, " "bir bahçede beş bin gül yetiştiriyorlar, ama asıl aradıklarını bulamıyorlar."

"Bulamıyorlar" diye yanıtladım.

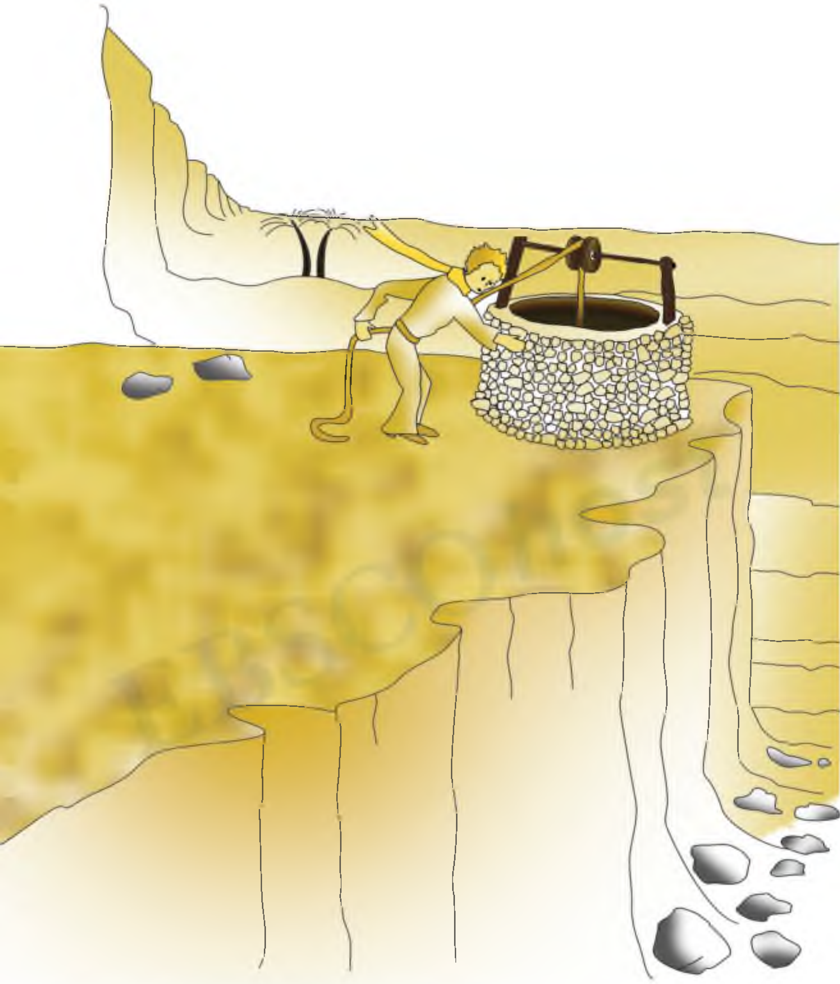
"Ve aradıklarını aslında tek bir gülde, ya da birazcık suda bulabilirler."

"Evet, bu doğru" dedim.

Küçük Prens ekledi:

"Ama gözler kör. Yüreğiyle bakmalı insan..."

Suyu içtim. Ferah bir soluk aldım. Gün doğarken kum bal rengindedir. Ve bu bal rengi beni de

Gülümsedi ve ipi kavrayıp çıkrığı çevirdi.

mutlu ediyordu. Öyleyse içimdeki bu keder nedendi?

“Sözünü tutmalısın” dedi Küçük Prens hafifçe, yanıma tekrar otururken.

“Ne sözü?”

“Biliyorsun, şu koyunum için ağızlık... Çiçeğimden sorumluyum...”

Cebimden çizimlerimi çıkardım. Küçük Prens yine hepsine baktı, güldü ve şöyle dedi: “Baobapların, lahanaya benziyorlar.”

“Oh!”

Bense baobaplarımla övünüyordum!

“Tilkinin kulakları boynuz gibi ve çok uzunlar.” Ve tekrar güldü.

“Haksızlık ediyorsun Küçük Prens” dedim. “Ben fili yutmuş bir boa yılanının içerden ve dışardan görünümü dışında resim çizmeyi öğrenmedim ki.”

“Oh, bu sorun değil” dedi, “çocuklar anlar.”

Sonra ağızlığın resmini çizdim. Ona verirken kalbim burkuldu.

“Benim bilmediğim bazı planların var” dedim.

Ama beni cevaplamadı. Onun yerine dedi ki:

"Biliyorsun, Dünya'ya gelişim… Yarın gelişimin yıldönümü."

Bir süre sessizlikten sonra, devam etti:

"Buranın yakınına inmiştim." Ve kızardı.

Ve bir kez daha, nedenini bilmeden tuhaf bir üzüntüye kapıldım. Aklımda bir soru vardı:

"Öyleyse, sana ilk rastladığım sabah —bir hafta önce— en yakın yerleşim merkezinden bin kilometre uzakta öyle yapayalnız dolaşman şans eseri değildi. İniş yaptığın yere mi geliyordun?"

Küçük Prens yine kızardı.

Birazcık duraksayarak ekledim:

"Belki de yıldönümü yüzündendir?"

Küçük Prens yine kızardı. Sorularıma yanıt vermiyordu ama biri kızardığında bu "evet" demek değil midir?

"Evet" dedim, " Biraz korktum…"

Ama sözümü kesti.

"Şimdi çalışman gerek. Motorun başına dönmelisin. Seni burada bekleyeceğim. Yarın akşam gel…

Rahatlayamamıştım. Tilkiyi hatırladım. İnsan evcilleştirilmeyi kabul etti mi, biraz gözyaşını da göze almalı...

26

Kuyunun yanında yıkık bir duvar kalıntısı vardı. Ertesi akşam işimi bırakıp geldiğimde Küçük Prensi duvarın üzerine oturmuş, ayaklarını sallarken gördüm. Ve şöyle dediğini duydum:

"O zaman yanlış hatırlıyorsun. Tam olarak burası değil"

Başka bir ses ona yanıt veriyor olmalıydı, onu şöyle cevapladı : "Evet, evet! Doğru gün ama doğru yer değil."

Duvara doğru yürümeye devam ettim. Henüz kimseyi görememiştim. Ama Küçük Prens yine şöyle cevapladı:

"Kesinlikle. Kumda ayak izlerimin başladığı yeri göreceksin. İşte orada bekle beni. Bu gece orada olacağım."

Duvardan sadece yirmi metre uzaktaydım ve halen kimseyi görmemiştim. Bir süre sessizlikten sonra Küçük Prens tekrar konuştu:

"İyi bir zehrin var mı? Bana uzun süre acı çektirmeyeceğinden emin misin?" Olduğum yerde kalakaldım. Yüreğim paramparçaydı, ama hiçbir şey anlamıyordum.

"Şimdi git" dedi Küçük Prens. "Duvardan inmek istiyorum."

O zaman duvarın dibine baktım, yerimden sıçradım. Önümde, Küçük Prens'in tam karsısında insanı otuz saniyede öldürecek sarı yılanlardan biri duruyordu. Tabancamı çıkarmak üzere elimi cebime atarken bile geriye sıçramaktan kendimi alamadım. Ama çıkardığım ses üzerine, yılan hafif metalik bir ses çıkararak hiç acele etmeden suyu kesilen bir çeşme gibi küçülüp kayaların arasında kayboldu.

Tam zamanında küçük adamımı kollarıma almak için duvara sıçradım. Yüzü kar gibi beyazdı. "Bu ne anlama geliyor?" diye sordum. "Neden yılanlarla konuşuyorsun?"

Hep boynunda duran altın sarısı atkısını gevşettim. Şakaklarını ıslattım ve biraz su verdim. Ona soru sormanın sırası değildi. Yüzüme çok ciddi baktı ve kollarını boynuma doladı. Yüreği vurulmuş, ölmek üzere olan bir kuşun yüreği gibi çarpan kalbini hissettim...

"Uçağının motorundaki arızayı bulmana sevindim" dedi. "Artık evine dönebileceksin…"

"Bunu nereden biliyorsun?"

Tam da ona işlerimi başarıyla hallettiğimi söylemeye geliyordum. Soruma cevap vermedi, ama şöyle ekledi:

"Ben de bugün eve döneceğim…"

"Hadi git artık," dedi.
"Aşağı inmek istiyorum!"

Sonra, üzgün bir şekilde.

“Çok daha uzak… Çok daha zor…”

Olağandışı bir şeylerin olduğunun farkındaydım. Küçücük bir çocukmuş gibi kollarımda tutuyordum onu, ama bana öyle geliyordu ki hızla korkunç bir uçuruma doğru gidiyordu ve onu kurtarmak için yapabileceğim hiçbir şey yoktu...

Bakışı çok ciddiydi, sanki uzaklarda kaybolmuş biri gibiydi.

“Koyunun bende. Ve koyunun kutusu da var. Ve ağızlık da var…”

Acıklı bir şekilde gülümsedi bana.

Uzun süre beklemiştim. Biraz biraz canlandığını görebiliyordum. “Sevgili küçük adam” dedim ona, “sen korkuyorsun...”

Korkuyordu, buna hiç kuşku yoktu. Ama hafifçe gülümsedi.

“Bu akşam daha da çok korkacağım…”

Bir kez daha buz gibi hissettim kendimi, onarılmayacak bir şeylerin sezgisi vardı. Onun gülüşünü bir daha hiç duymayacak olma düşüncesini kaldıramazdım. Benim için çölün ortasında bir tatlı su kaynağıydı o.

"Küçük adam" dedim, "Tekrar güldüğünü görmek istiyorum."

Ama bana şöyle dedi:

"Bu gece, bir yıl olacak… Yıldızım, bir yıl önce Dünya'ya indiğim yerde olacak bu gece…"

"Küçük adam" dedim. "Ne olur bunun yalnızca kötü bir düş olduğunu söyle bana, şu yılanla konuşmanın, buluşma yerinin ve yıldızın..."

Ama yakarışıma kulak asmadı. Onun yerine,

"Asıl önemli olan şey, gözle görülmeyendir..." dedi.

"Evet, biliyorum..."

"Aynı çiçekle olduğu gibi. Eğer bir yıldızda yaşayan bir çiçeği seviyorsanız, geceleri gökyüzüne bakmak güzeldir. Bütün yıldızlar çiçek açmış gibidir..."

"Evet, biliyorum..."

"Aynı su için olduğu gibi. Çıkrık ve halat sayesinde vermiş olduğun su müzik gibi geldi bana. Hatırlıyorsun değil mi? Ne kadar güzeldi."

"Evet, biliyorum..."

"Ve geceleri gökyüzüne bakacaksın. Yaşadığım yer çok küçük o yüzden yıldızımın yerini sana gösteremem. Böylesi daha iyi. Yıldızım senin için

diğer yıldızlardan biri olacak. Ve böylece

gökyüzündeki tüm yıldızlara bakmayı seveceksin… Hepsi arkadaşın olacak. Ve ayrıca, sana bir hediyem olacak…"

Tekrar güldü.

"Ah, Küçük Prens, sevgili Küçük Prens! Bu gülüşü duymayı seviyorum!"

"Bu benim hediyem. Sadece bu. Suyu içtiğimiz zamanki gibi olacak…"

"Ne söylemeye çalışıyorsun?"

"Tüm insanların yıldızları var" diye cevapladı, "ama her insan için aynı şey değiller. Bazıları için, gezginler için, yıldızlar rehberdir. Diğerleri için, yalnızca gökyüzündeki ışıklardır. Bilim adamları için, yıldızlar problemdir. Benim iş adamım için zenginlikti. Ama tüm yıldızlar sessizdir. Sen — yalnızca sen— daha önce kimsenin sahip olmadığı şekilde yıldızlara sahip olacaksın…"

"Ne demeye çalışıyorsun?"

"Yıldızlardan birinde yaşayacağım. Onlardan birinde gülüyor olacağım. Ve geceleyin gökyüzüne baktığında bütün yıldızlar gülüyor gibi olacak… Sen —yalnızca sen— gülen yıldızlara sahip olacaksın!"

Ve tekrar güldü.

"Ve üzüntün hafiflediğinde (zaman bütün acıları hafifletir) beni tanımış olmak hep seni mutlu edecek, hep arkadaşım olacaksın... Benimle gülmek isteyeceksin. Ve bazen pencereni böyle bir keyifle açacaksın… Ve arkadaşların senin gökyüzüne bakarak gülmene çok şaşıracaklar! Sen de onlara şöyle diyeceksin; 'Evet, yıldızlar beni hep güldürür!' Ve senin bir çılgın olduğunu düşünecekler. Sana ne tarz bir oyun oynadığımı anlıyorsun…"

Ve tekrar güldü.

"Sanki sana yıldızların olduğu yerde, bir sürü gülmeyi bilen çan vermiş olacağım…"

Ve tekrar güldü. Sonra aniden ciddileşti:

"Bu gece, biliyorsun… Gelme."

"Seni bırakamam" dedim.

"Sanki acı çekiyor gibi görünebilirim. Sanki biraz ölüyormuş gibi olabilirim. Bu böyle. Bunu görmek için gelme. Görmeye değmez…"

"Seni bırakamam."

Ama endişeliydi.

"Sana söylüyorum aynı zamanda o yılan yüzünden. Seni ısırmamalı. Yılanlar kötü niyetli yaratıklardır. O da yalnızca eğlence olsun diye seni sokabilir…"

"Seni bırakamam."

Ama bir düşünce onu rahatlatmıştı.

"İkinci bir ısırış için yeterli zehirleri kalmadığı da doğru."

O gece yola çıktığını görmedim. Hiç ses çıkarmadan kalkıp gitmişti. Ona yetiştiğimde çabuk ve uygun adımda yürüyordu. Bana sadece şöyle dedi:

"Demek buradasın…"

Ve elimden tuttu. Ama endişeliydi halen.

"Gelmen doğru değil. Acı çekeceksin. Ölmüş gibi görüneceğim, ama bu gerçek değil…"

Ben bir şey söylemedim.

"Anlıyor musun? Çok uzak. Bu vücudu yanımda götüremem. Çok ağır."

Ben bir şey söylemedim.

"Ama sanki eski terkedilmiş bir kabuk gibi olacak. Eski kabuklardan daha üzücü bir şey yoktur…"

Ben bir şey söylemedim.

Biraz cesareti kırılmıştı. Ama bir kez daha çaba gösterdi.

"Biliyorsun, çok güzel olacak. Ben de yıldız-

lara bakacağım. Bütün yıldızlar çıkrığı paslanmış kuyular gibi olacak. Bütün yıldızlardan içmem için taze sular akacak…”

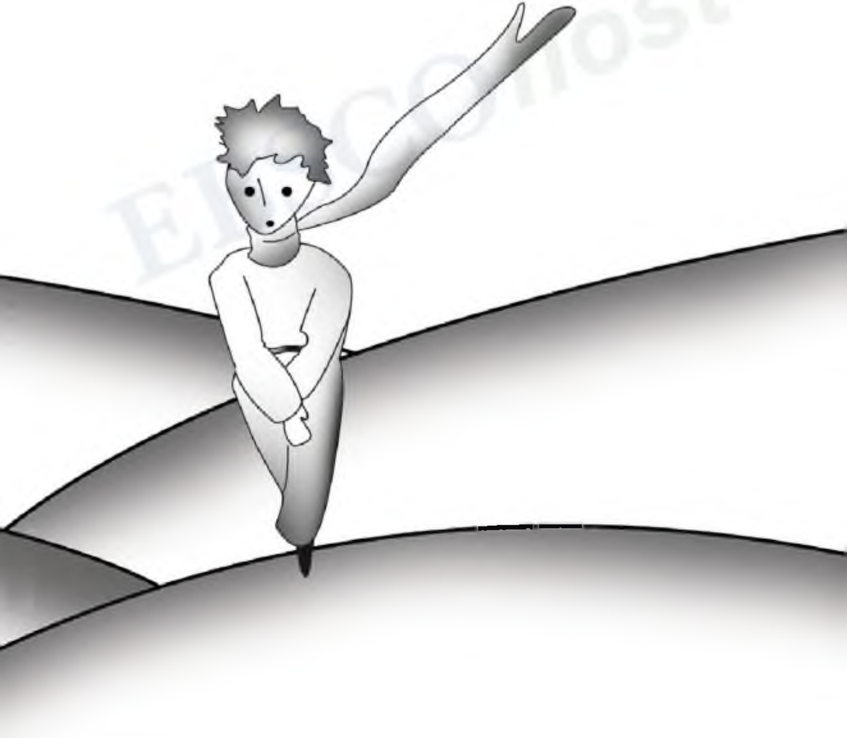
Ben bir şey söylemedim

“Çok eğlenceli olacak! Senin tam beş yüz milyon küçük çanın olacak, benim de beş yüz milyon su kaynağım…

Ve o da bir şey söylemedi, çünkü ağlıyordu…

“Burası. Bırak tek başıma gideyim.”

Ve oturdu, Çünkü korkmuştu. Ve tekrar şöyle dedi:

"Biliyorsun, çiçeğim… Ondan sorumluyum. Ve o çok narin! Çok saf! Kendini bütün dünyaya karşı korumak için dört işe yaramaz dikeni var…"

Ben de oturdum, çünkü daha fazla ayakta duramıyordum. "Şimdi burası, hepsi bu…"

Halen biraz tereddüt ediyordu, sonra ayağa kalktı. Bir adım attı. Ben hareket edemiyordum.

Ayak bileğinin dibindeki sarı bir parıltıdan başka hiçbir şey görülmedi. Bir an hareketsiz kaldı. Çığlık atmadı. Bir ağaç gibi nazikçe devrildi. Kuma düştüğü için hiç ses çıkmamıştı.

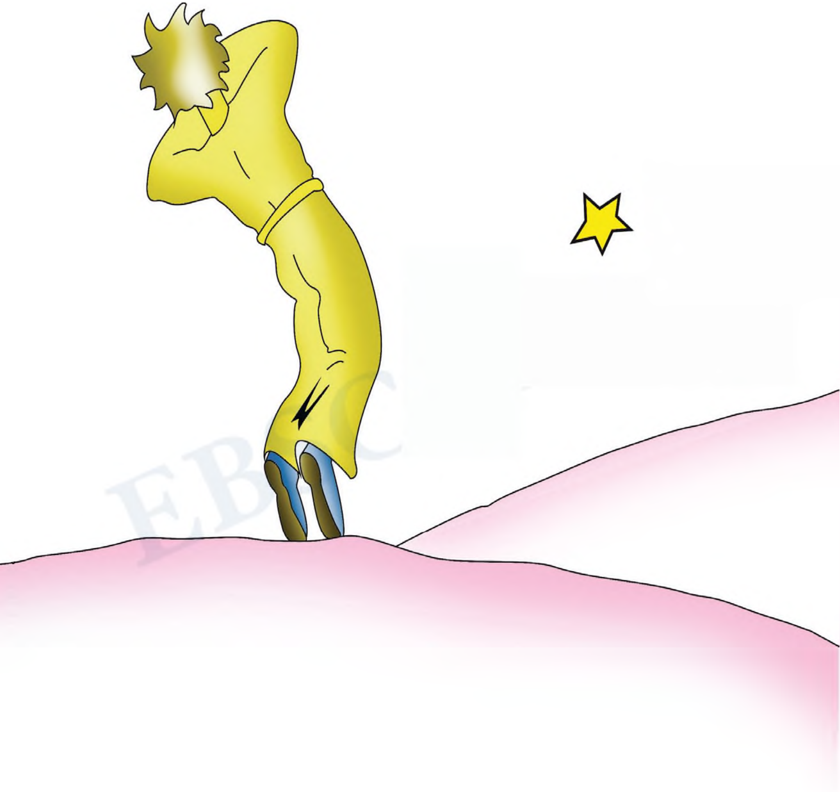
27

Ve şimdi altı yıl geçti… Bu hikâyeyi kimseye anlatmadım. Döndüğümde beni karşılayan yoldaşlar beni hayatta gördüklerinden dolayı memnundular. Ben üzgündüm ama onlara, "Yorgunum" dedim.

Şimdi üzüntüm biraz hafifledi. Yani tümüyle geçmedi. Ama onun gezegenine döndüğünü biliyorum, çünkü gün doğduğunda bedenini bulamadım. Öyle, çok ağır değildi... Ve geceleri yıldızları dinlemeyi çok seviyorum. Sanki beş yüz milyon çan gibi.

Ama halen olağan dışı bir şey var... Küçük Prens için ağızlık çizdiğimde, ağızlığı bağlayacak kayışları çizmeyi unutmuşum. Ağızlığı koyunun ağzına asla bağlayamayacak. Bu yüzden merak ediyorum; O gezegende neler oluyor? Belki de koyun çiçeği yedi...

Bir keresinde kendi kendime şöyle dedim:

Bir ağaç gibi sessizce yere yığıldı…

“Tabi ki hayır! Küçük Prens her gece çiçeğinin üzerine cam fanusu kapatıyor, gündüzleri de koyununla ilgileniyordur...” O zaman mutlu oluyorum. Bütün yıldızların gülüşünde büyük bir tatlılık var.

Ama başka bir sefer de kendime şöyle dedim: “Kafasının karışık olduğu bir dalgınlık anına gelmesi yeterli!

Bir akşam fanusu kapatmayı unutsa, ya da koyun bir gece hiç ses çıkarmadan kalksa ve... “Bu sefer küçük çanlar gözyaşlarına dönüşüyorlar...

İşte bu büyük bir sır. Küçük Prens’i seven sizler için ve benim için hiç bilmediğimiz bir yerlerde, hiç göremediğimiz, bir koyunun bir gülü yemesi ya da yememesi –öyle ya da değil? – Çok şeyi değiştirir.

Yukarı, gökyüzüne bakın. Kendinize sorun; Öyle mi ya da değil mi? Koyun çiçeği yedi mi? Ve her şeyin nasıl değiştiğini göreceksiniz...

Ve hiçbir büyük bunun ne kadar önemli bir mesele olduğunu anlayamaz!

Bu benim için dünyadaki en güzel ve en üzücü manzara. Bir önceki sayfadakiyle aynı ama aklınızda kalması için tekrar çizdim. Küçük Prens’in Dünya üzerinde belirdiği ve yok olduğu yer burası.